І чужому научайтесь,
Свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

"Svoboda", 81-83 Grand St.
Редакція і Адміністрація:
Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXIV. Ч. 199. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 31-го ЖОВТНЯ 1967 ЦЕНТІВ 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, OCTOBER 31, 1967 No. 199. VOL. LXXIV.

— КОРОТКІ ВІСТІ —

Понеділок, 30 жовтня 1967

В АМЕРИЦІ

У ВАШИНҐТОНІ ВІДКРИТО ПАМ'ЯТНИК 26-му президентові ЗДА Теодорові Рузвелтові. Відкриття доконали президент Джансон і 83-річна донька покійного президента пані Аліс Рузвелт Лонґворт, які стягнули заслону, що нею закрита була статуя Т. Рузвелта 17 стіп заввишки. Промовляли президент Джансон, головний суддя Найвищого Суду ЗДА Ерл Воррен і секретар внутрішніх справ Стюарт Юдолл. Автором пам'ятника є покійний скульптор Пол Меншіп, той самий, який проєктував Фонтан Прометея на Рокефеллеровій Плязі в Ню Йорку. Пам'ятник стоїть на острові на ріці Потомак. Його будова тривала 4 роки, кошти становлять 1,400.000 долярів.

ПРЕЗИДЕНТ СВІТОВОГО БАНКУ ДЖОРДЖ ВУДС пропонує найменувати окрему комісію з представників промислових країн, яка оцінила б наслідки допомоги недорозвиненим державам та запропонувала нову стратегію в цій справі. Справа ця дуже актуальна, бо американський Конґрес щороку зменшує фонди на допомогу закордонним державам, і цього року Палатна Комісія Видатків на цю ціль пропонує тільки 2.1 більйона дол., що є найменшою сумою впродовж 20-ох років, коли ця програма почалася, і є на один більйон менше, як президент Джансон запропонував.

КОЛИШНІЙ ВІЦЕ-ПРЕЗИДЕНТ РИЧАРД НІКСОН промовляючи в Шикаґо до 1,500 членів Екзекютівс Клюбу, заявив, що війну у В'єтнамі треба конче успішно закінчити, бо як це не станеться, тоді неминучою буде третя світова війна. Коли б комуністи виграли цю війну, то це було б нагородою за аґресію і воно заохотило б комуністів до дальших „визвольних воєн" і збільшило б можливості поширення конфлікту між комуністами і вільним світом. Ніксон не йде слідами тих республіканців, які, як мишиґенський губернатор Ромні, критикують Джансона за В'єтнам. Ніксон твердить, що війну у В'єтнамі треба виграти, а не капітулювати перед комуністами.

ДЗВІН ПЕРЕПИСУ НАСЕЛЕННЯ в Департаменті Торгівлі має коло 11-ої години 20-го листопада ц.р. видзвонити 200,000,000 громадянина ЗДА. Один годинник в тому бюрі щовісім і півсекунди повідомляє, що народилося дитя; інший годинник повідомляє, що кожної сімнадцятої секунди вмирає одна людина в цій країні; ще інший годинник звітує кожної 60-ої секунди, що прибув новий іміґрант. Окремий годинник повідомляє, що кожної 23-ої мінути від'їжджає еміґрант із ЗДА. Щочотирнадцятої і півсекунди збільшується населення цієї країни на одну особу.

У СВІТІ

ПАПА ПАВЛО VI І ПАТРІЯРХ АТЕНАҐОРАС І НЕРЕВЕЛИ В МИНУЛУ П'ЯТНИЦЮ ОДНОГОДИННУ РОЗМОВУ на тему можливостей з'єднання Католицької Церкви, що нараховує 550 мільйонів вірних, і Православної з її 140 мільйонами вірних. Опісля до тієї наради приєднались єпископ Жан Віллебранд, секретар Секретаріяту для християнської єдности у Ватикані, та митрополит Мелітон, один з провідних членів почету Патріярха Атенаґораса. Папа і Патріярх обмінялись дорогими дарунками. Патріярх Атенаґорас відвідав у Римі різні святині й старовинні пам'ятники.

ІЗРАЇЛЬСЬКО - АРАБСЬКЕ ПЕРЕМИР'Я ТРИВАЄ ДАЛІ — заявив ізраїльський міністер військових справ Моше Даян у пресовому інтерв'ю. Він уважає, що Єгипет порушив був те перемир'я затопленням ізраїльського нищильника „Елят", як також започаткуванням гарматнього двобою почерез Суезький канал, але запалення ізраїльськими гарматніми знарядами єгипетських рафінерій повинно переконати Єгипет, що не виплачується порушувати перемир'я.

ЗРОСЛИ ШАНСИ НА ПІДПИСАННЯ ДОГОВОРУ ПРОТИ ПОШИРЕННЯ АТОМОВОЇ ЗБРОЇ: на конференції Европейської спільноти атомової енерґії (Евратому) у Брюсселі Західня Німеччина буцім-то злагіднила своє опозиційне становище супроти 3-ої статті проєктованого Америкою і Совєтами договору, а саме, щодо контрольних інспекцій в неатомових країнах. Становище Евратому буде з'ясоване на Раді Атлантійського Союзу (НАТО) в наступному місяці, після чого Женевська конференція розброєння мала б прийняти договорення та пред'явити його Генеральній Асамблеї Об'єднаних Націй. Членами Евратому є Західня Німеччина, Італія, Голляндія, Бельгія і Люксембурґ, а шостий член Франція заявила, що взагалі того атомового договору не підпише.

„Український День" спортовців закінчився перемогою „Тризуба" над „Чорноморською Січчю"

Нюарк, 29-го жовтня. — З нагоди визначених на цей день мистецьких змагань Американської Футбольної Ліґи з „Тризубом" влаштувала „Чорноморська Січ" на міському стадіоні імпрезу, яка включала теж виступи танцюристів, під назвою „Український День". Цією імпрезою українські спортовці відзначили святочно 50-ліття Української Національної Революції та відновлення самостійности України.

Мистецькі змагання футболістів закінчилися перемогою 3:0 „Тризуба" над „Ч. Січчю". Ворота для „Тризуба" здобули: Педра на 15-ій і 20-ій хвилині і Ферейра на 25-ій хвилині зустрічі. Ці змагання започаткувала почесним викопом „Міс Союзівка" Андрія Кейбіда, а в перерві виступили з українськими народними танками учні української католицької школи св. Івана Хрестителя з Нюарку під проводом панства Салабунів. Змаганням та цим виступам приглядалося понад 1.000 осіб, в тому й почесні гості: єпископ Сапеляк з Арґентини, губернатор стейту Ню Джерзі Гюз та цілий ряд стейтових сенаторів і представників різних американських та українських установ. Після змагань влаштувала „Ч. Січ" для гостей скромне прийняття.

УСК Ню Йорк виборов у минулонедільних мистецьких змаганнях „Великої Десятки" Німецько-Американського Футбольного Союзу із Грецько-Американським С. К. безворітну нерішену 0:0. Коли взяти під увагу, що грецька дружина в дану пору є найсильнішою одинадцяткою ліґи, то й нерішена є почесним вислідом для УСК-у. Зустріч проходила в швидкому темпі та була повна емоційних моментів із декількома добрими нагодами здобути ворота для УСК-у.

Мехіканський президент дораджує Конґресові ЗДА не обмежувати торгівлі

Президент ЗДА Линдон Б. Джансон і президент Мехіко Діяз Ордаз ґратулюють собі взаємно з приводу одержання почесних наукових ступенів від Тексаського Технологічного Коледжу. Церемонія вручення дипломів відбулася в Білому Домі.

Вашинґтон. — Мехіканський президент Ґуставо Діяз Ордаз, промовляючи до обидвох Палат Конґресу 27-го жовтня, дораджував Америці не обмежувати торгівлі з закордонними державами, бо це викличе спротив цих держав. Мехіканський гість сказав Конґресові: „Ви суверенні; ви можете зробити, що вам подобається; та поки ви зробите якенебудь рішення в цій справі, ви повинні подумати, який наслідок матиме ваша акція на решту держав світу". Президент Діяз Ордаз сказав, що багаті промислові країни світу мусять відкинути свої пляни, щоб мати з торгівлі якнайбільші прибутки. „Людство мусить вирішити що ліпше, чи краще жити між вбогими народами, чи між тими країнами, населення яких живе в добробуті". Ці слова мехіканського президента відносяться до пропозицій в Конґресі зменшити імпорт з закордону на 6.5 більйона дол. — Мехіканський президент був гостем президента Джансона. 28-го жовтня обидва Президенти були над рікою Ґранде над мехіканськo - американським кордоном, де президент Джансон передав мехіканському президентові Діязові Ордазові 437 акрів землі, звані Ель Хамізал, які від 50-их років були власністю ЗДА, бо ріка Ґранде змінила русло, залишаючи по американському боці ці акри. В 1911-му вже була умова між ЗДА і Мехіко, щоб цю спірну територію віддати Мехіко, але цієї умови не виконано. Чотири роки тому була нова умова в цій справі, яку президент Джансон здійснив 28-го жовтня ц. р.

Віце-президент Гомфрі прибув до Сайґону на інавґурацію нового президента

Сайґон. — Віце-президент Гюберт Гомфрі прибув до Південного В'єтнаму, щоб репрезентувати ЗДА на інавґурації першого виборного президента тієї країни, Нґуєна Вана Тіє і віце-президента, Нґуєна Као Кі. Цей останній, як урядуючий ще прем'єр Південного В'єтнаму, привітав на летовищі Гюберта Гомфрі та разом із ним вислухав двох державних гимнів і перейшов повз почесну чету. У зв'язку з подорожжю Гюберта Гомфрі прийнято суворі засоби обережности, не виключивши можливости терористичного замаху, тим паче, що північно - в'єтнамське радіо виразно відгрожувалось, що комуністи „дадуть про себе знати" в дні інавґурації та на святкуванні роковин скинення в 1963 році диктаторського режиму Нґуєна Нґо Дієма; ті роковини відзначають у Південному В'єтнамі на 1 листопада, ото ж у цьому році наступного дня після інавґурації. Віце - президент Гомфрі буде тільки на інавґурації та використає своє перебування в Південному В'єтнамі для відвідин у середині краю і для перевірення, чи і поскільки поступили вперед соціяльно - економічні й адміністраційні реформи, якими Гомфрі особливо цікавиться. Перед поворотом до Америки Гомфрі відвідає Маляйзію і Індонезію.

Тим часом на воєнному фронті — продовжувано шостий день з черги бомбардування обширів Ганою і Гайфонґу. Число збитих північними в'єтнамцями американських літаків зросло до 722. З наземних боїв у Південному В'єтнамі найзамітнішою була битва, яка розвинулась внаслідку заатакування повстанським комуністичним військом двох американських таборів на північ від Сайґону. У тій битві, в якій з комуністичного боку було коло 1.000 вояків, а з американського й південно - в'єтнамського підтягнено підкріплення гелікоптерами, згинуло 109 комуністів. Обидва заатаковані табори залишились в американських руках.

Закінчилася Канадійська Виставка, яку відвідало рекордове число осіб

Монтреаль. — 29-го жовтня, в неділю, закінчилася Канадійська Виставка, яка була відкрита 27-го квітня і яку відвідало рекордово високе число відвідувачів, яке до 2-ої години в неділю 29-го жовтня дійшло до 50,306,648. Нюйоркська Виставка з років 1964 і 1965 могла похвалитися числом відвідувачів — 51,607.037. На закінченні Експо-67 промовляв прем'єр Лестер Б. Пірсон, який сказав, що Виставка, виявляючи понад 50 мільйонів відвідувачів ствердила, що наш світ — це ґльобальне сусідство, що людина і кожна держава залежна одна від одної. Канадійці мали нагоду побачити, що вони не гірші від інших держав, що могли ствердити численні відвідувачі з закордонних держав. В останньому дні до 2-ої години по полудні на Виставці були 221,554 особи. Канадійці тішаться успіхом Експо-67, бо вони передбачали, що число відвідувачів становитиме коло 35 мільйонів. 50-мільйоновим відвідувачем була пані Марта Расін, яка, як нагороду, дістала безплатну поїздку зі своїм чоловіком на найближчу світову виставку в Осака в Японії в 1970-му році.

ДАЛЬШІ ІНФОРМАЦІЇ, ВКАЗІВКИ ТА ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО ПЕРШИЙ СВІТОВИЙ КОНҐРЕС ВІЛЬНИХ УКРАЇНЦІВ

1. Запрошені та зголошені делеґати. Підготовний Комітет ПАУК запросив до участи в Першому Світовому Конґресі Вільних Українців Центральні та Краєві Організації вільних українців у світі, згідно із заподанням їхньої листи, в такій скількості: Арґентина — 22, Австралія — 22, Австрія — 5, Америка (ЗДА) — 65, Бразилія — 6, Канада — 56, Франція — 21, Німеччина — 22, Велика Британія — 13, Голляндія — 1, Люксембурґ — 1, Нова Зеляндія — 1, Параґвай — 1, Перу — 1, Чілі — 1, Італія — 2, Еспанія — 1, Швеція — 1, Венезуеля — 5.

На ті запрошення прийшли зголошення делеґатів, які візьмуть участь в Конґресі, з таких країн: Австралія — 8, Австрія — 5, Арґентина — 11, Америка (ЗДА) 438, Бразилія — 12, Бельгія — 4, Велика Британія — 15, Венезуеля — 7, Голляндія — 1, Еспанія — 1, Франція — 22, Нова Зеляндія — 1, Люксембурґ — 1, Німеччина — 9, Чіле — 1, Перу — 1, Канада — 164. Разом із 17-ти країн українського поселення зголосилося до участи в СКВУ 701 делеґат. Поіменна листа делеґатів і Організацій, які вони репрезентують, — буде видрукована в програмі Конґресу.

2. Зголошення делеґатів в Америці (ЗДА). Делеґати на СКВУ від Відділів, Осередків чи Філій центральних та краєвих організацій в ЗДА мають право зголосити до участи в Світовому Конґресі Вільних Українців своїх делеґатів. Ці зголошення вони повинні зробити через свої Централі, але побажаним є, щоби прізвища зголошених делеґатів були переслані до Реєстраційних Бюр КУК і УККА. Повноправним делеґатом буде тільки той, хто вплатить реєстраційну оплату в висоті 35 дол. В цю оплату входять карти вступу на: Маніфестацію в Медисон Сквер Ґарден, концерт в суботу і бенкет в неділю, — що відбудуться в готелі Ню Йорк-Гілтон. Крім того, кожний делеґат одержить конґресові матеріяли, програму, відзнаку.

3. Маніфестація. В суботу, 18 листопада 1967 року, в Медісон Сквер Ґарден відбудеться величава Маніфестація за волю України з виступами молодечих танцювальних ансамблів та злучених хорів. Під час Маніфестації промовлятимуть представники американського, канадійського і українського світу. Незвичайно важливим є, щоби в цій Маніфестації загал нашого громадянства взяв масову участь. Вже тепер слід організувати прогулянки на цю Маніфестацію з ближчих і дальших околиць — автами, автобусами, поїздами чи літаками. Маніфестація почнеться в годині 10-ій ранку й триватиме до години 2-ої по полудні. Організацією масової участи наших громадян повинні зайнятися Відділи УККА чи їхні спеціяльні Комітети, створені для справ СКВУ. Там, де нема Відділів УККА, прогульки повинні організувати Відділи будь-якої організ., що входить в систему УККА. Вступ на Маніфестацію вільний для всіх тих, що матимуть жетон СКВУ (по 1 доляру за штуку). Жетони можна набувати в перепродажі на місцях, або в Ню Йорку — при вході до Медісон Сквер Ґарден, а також в Канцелярії УККА.

4. Приміщення в готелях і приватно. Делеґати, які бажають перебувати в Ню Йорку під час СКВУ одну чи більше ночей, повинні зареєструватися заздалегідь, але не пізніше ,як два тижні перед початком СКВУ. Приміщенням заграничних делеґатів по приватних хатах наших громадян займається Мешканева Комісія Об'єднаного Комітету Американсько-Українських Організацій Великого Ню Йорку, що є Відділом УККА.

5. Ціни за нічліги. Ціни за нічліги в готелі Ню Йорк Гілтон, в якому відбуватимуться сесії СКВУ і де відбудеться Конґресовий Бенкет, такі: кімнати для одної особи — по 14, 16 і 18 долярів за добу. Кімнати з подвійним ліжком — по 18, 20 і 22 доляри. Кімнати з двома ліжками — по 20, 22 і 24 доляри. Про ціну рішають величина та вивінування кімнати. Зголошуючи нічліги в цьому готелі, подати, яку кімнату і на скільки осіб чи ліжок даний делеґат бажає мати. В інших готелях — ціни дещо нижчі. До рахунку за кімнати готелі дораховують 5% стейтового податку.

6. Кімнати на сходини. Під час тривання сесій СКВУ, до розпорядимости Організацій, які бажали б відбути сходини, буде обмежене число кімнат. Організації, що бажають мати залю засідань, мусять зголоситися в Реєстраційній Комісії СКВУ заздалегідь, при чому нема забезпечення, що таку залю можна буде дістати, бо вони ні різними Комісіями СКВУ.

7. Бенкет. Вступ на Конґресовий Бенкет в Ню Йорк Гілтон готелі, в неділю, 19 листопада 1967 року, для зареєстрованих делеґатів —без додаткової оплати. Кожний делеґат одержить бенкетовий квиток, разом з усіми конґресовими матеріялами. Вступ на бенкет для гостей по 25 дол. від особи. Квитки на бенкет слід набувати заздалегідь в Канцелярії УККА, центральні і краєві організації подбають, щоби на Бенкет прибула якнайбільше їхніх членів, при чому слід пам'ятати, що спізнене зголошення може розчарувати тих, які бажали б бути учасниками Бенкету, бо може не стати місця.

8. Гості на СКВУ. З огляду на велике число зголошених делеґатів, тільки обмежена кількість квитків для гостей буде до розпорядження. По карти вступу на сесії СКВУ слід зголошуватися заздалегідь. Оплата: 10 долярів. Гості також одержать всі конґресові матеріяли, за виїмком вступу на бенкет та імпрези.

9. Фонд СКВУ. Збірка і пожертви на фонд СКВУ переступили з теперішнім днем суму 25.000 долярів. Віримо, що намічена сума збірки в Америці — 50.000 дол., при такій же жертвенності, як досі, буде досягнена. Екзекутива УККА і Фінансова Комісія СКВУ оцією дорогою пересилає всім жертводавцям і збірщикам якнайсердечнішу подяку.

Адреси:

— Ukrainian Congress Committee of America — 302 West 13th Street, New York, N.Y. 10014; Tel.: 924-561.
— Ukrainian Canadian Committee — 456 Main Street, Winnipeg, Manitoba, Canada; Tel.: 942-4627
— The New York Hilton at Rockefeller Center, 1335 Avenue of the Americas, New York, N.Y. 10019

Пресово-Інформаційна Підкомісія СКВУ

ПРЕЗИДЕНТ УНР І ГОЛОВА ВИКОНАВЧОГО ОРГАНУ ПОВ'ЯЗУЮТЬ НОВІ НАДІЇ З СКВУ

Владика Мстислав дораджує відповідне місце і ролю для Церкви; сенатор Юзик закликає до державного думання і державницької акції

Ню Йорк. — Президент Української Народної Республіки в екзилі Микола Лівицький і голова Виконавчого Органу Української Національної Ради д-р Атанас Фіґоль, хоч і мають деякі сумніви та побоювання щодо організації Світового Конґресу Вільних Українців, то все ж уважають його за велику подію та зв'язують з ними нові великі надії для впорядкування громадського життя українців у вільному світі та в організації їхньої допомоги визвольним змаганням українського народу. Президент Лівицький, вітаючи недалекий вже Конґрес, висловив впевненість, що між запляновaним Секретаріятом СКВУ і Державним Центром УНР пощастить наладнати відповідну співпрацю. Обидва вони промовляли під час Ювілейного Бенкету, що відбувся тут, з нагоди 50-річчя Української Національної Революції та проголошення Української Народної Республіки, в неділю, 29го жовтня ц. р. ввечері в готелі Статлер Гілтон з участю 200 осіб, переважно репрезнтантів багатьох крайових і місцевих організацій і установ. Бенкет влаштували спільно Представництво Виконавчого Органу УНРади та Координаційний Комітет у ЗДА, що виділили для цієї мети окремий Комітет з д-ром Володимиром Михайловим на чолі. Промовляли на бенкеті, крім згаданих, Архиєпископ Української Православної Церкви в ЗДА Владика Мстислав, віце-президент УНР в екзилі проф. Микола Степаненко та сенатор Канади проф. Павло Юзик. Проводив бенкетом д-р Роман Осінчук, який також представив почесних гостей та багатьох представників організацій.

Вітають хлібом - сіллю

Коли пп. Микола Лівицький, президент УНР в екзилі, віце-президент проф. Микола Степаненко, д-р Атанас Фіґоль, голова виконного Органу УНРади, Впрев. Владика Архиєпископ Мстислав і єпископ Олександер з групою духовників ввійшли на залю — при вході привітав їх голова Представництва УНРади на Америку дир. Іван Крамаренко з традиційним хлібом-сіллю, що їх піднесли молоді пластунки. Бенкет відкрив короткою промовою голова Організаційного Комітету д-р В. Михайлів, згадавши перших активних борців за вільну Українську Народну Республіку, та покликав на ведення вечером д-ра Романа Осінчука. Початкову молитву провів Владика Мстислав.

Голова Виконного Органу УНРади таврує брак внутрішнього зв'язку у вільних українців

Голова Виконного Органу УНРади, д-р Атанас Фіґоль, промовляючи першим, покликавшись на сучасну нову наукову теорію кібернетики, твердив, що українська вільна громада у діяспорі не є одностайною цілістю тому, що нема в ній внутрішнього зв'язку, внутрішньої інформації, скоординованої дії. Як аномалію він підкреслив, що партійно-політичний табір, який не належить до Української Національної Ради, створив сильнішу організаційну структуру, ані ж змогла зробити це УНРа-

(Закінчення на стор. 5-ій)

Організаційна Комісія СКВУ відбула чергові наради

Ню Йорк. — Минулої суботи, 28-го жовтня впродовж дня, тут відбулися чергові наради повної Організаційної Комісії Підготовного Комітету Пан - Американської Української Конференції для Світового Конґресу Вільних Українців. Під час нарад, що ними проводив голова Комісії Йосип Лисогір і секретарював ред. Ігнат Білинський, Комісія заслухала звітів голови Комісії, директора канцелярії УККА мґра Івана Базарка та голови імпрезової підкомісії інж. Миколи Семанишина. На початку нарад п. Й. Лисогір зокрема привітав вперше приявного на таких нарадах представника Все - українського Євангельсько - Баптистського Братства д-ра Жабка - Потаповича, який з черги запевнив повну підтримку репрезентованого ним Братства для СКВУ. Під час звітів і дебат вияснено ряд проблем, зв'язаних із намим Конґресом, як і з влаштовуваними з цієї нагоди імпрезами: великою Маніфестацією за волю України в Медісон Сквер Ґардені в суботу, 18-го листопада, бенкетом в неділю, 19-го листопада та ін. Детальні програми СКВУ та цих зв'язаних з ним імпрез будуть опубліковані вже в найкоротшому часі.

КОУГЦУ відбув Конґрес, обрав Управу

Брюссель. — У днях 21-го і 22-го жовтня ц. р. відбувся тут Конґрес Координаційного Осередку Українських Громадських Центральних і Крайових Установ (КОУГЦУ), який є одиноким координуючим тілом українських громадських організацій західньої Европи.

Конґрес КОУГЦУ привітали письмово або усно: Архиєпископ Іван Бучко, Преосвященний Платон, о. протопресвітер С. Молчанівський, голова УАПЦ у Вел. Британії, о. протопресвітер І. Бачинський, Президія ПАУК, УККА, і двадцять інших установ та організацій із зах. Европи.

На день відкриття Конґресу членами КОУГЦУ були: Центральне Представництво Української Еміґрації в Німеччині (ЦПУЕН), Українська Громада в Швеції (УГШ), Українська Громада в Швайцарії (УГШ-ї), Українська Громада в Італії (УГІ), „Обнова" в Еспанії, Об'єднання Українців у Голляндії (ОУГ), Громадська Рада Українських Громадських Організацій в Бельгії (ОРУГОБ), Український Центральний Громадський Комітет у Франції (УЦГКФ), Координаційна Рада Українських Організацій в Австрії (КРУОА), Союз Українців у Вел. Британії (СУБ) і КУВПО. В Конґресі взяли участь представники і делеґати більшости вищеназваних організацій: Участи в Конґресі не взяли такі організації: УГШвайцарії, „Обнова" в Еспанії, УЦГКФранції і КРУОА. На Конґресі були присутні як обсерватори представники Об'єднання Українців у Франції (ОУФ), Український Християнський Рух (УХР), Об'єднання Українців в Австрії (ОУА), Спілка Української Молоді — Крайові Управи з теренів В. Британії і Австрії, Об'єд-

(Закінчення на стор. 5-ій)

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Ict. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25. Jersey City & Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.
Статті підписані їх авторами, не мусять відповідати становищу редакції.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Реакція проти сваволі

Новозаснований Громадянський Комітет для миру із свободою проголосив свою заяву в справі політики ЗДА у В'єтнамі за підписами 103-ох „приватних громадян", між якими більшість належить до категорії державних мужів, що з їх думкою завжди треба рахуватись. Є між ними обидва колишні президенти — Гаррі Труман і Д. Д. Айзенгавер, два колишні державні секретарі — Дін Ачесон і Джеймс Бирнс, колишній амбасадор ЗДА у Британії Джан Г. Вітлі, колишній голова державної Комісії Атомової Енергії адмірал Луїс Л. Стравс, президент Американської Федерації Праці — Конґресу Індустріяльних організацій Джордж Міні, колишні сенатори, колишні члени американської делеґації в ОН, люди з державно - політичним стажем. Мабуть, зумисне не шукано підписів між активними політиками — сенаторами й конґресменами та діючими високими виборними урядовцями, якими є губернатори, щоб підкреслити повну незалежність поглядів підписаних від партійно - політичних інтересів. У вступній заяві цього Комітету зазначено, що між підписаними є демократи, республіканці, незалежні, ліберали, помірковані й консерватисти, партійні і безпартійні. Вони підкреслили теж, що не боронять особи президента Джансона — вони боронять політику, яку прийняли були всі чотири президенти — Труман, Айзенгавер, Кеннеді і Джансон.

Сутнім змістом тієї їхньої заяви є ствердження, що Америка приступила до активної збройної інтервенції у В'єтнамі тому, що там загрожені не тільки свобода малого автохтонного народу, але й основні державні інтереси Америки. Члени Громадянського Комітету для миру із свободою протиставляться екстремістам з обох сторін. Вони ближче не з'ясовують, кого саме мають на увазі, але нема сумніву, що тими екстремістами є однаково „голуби", що заперечують самий принцип участи у В'єтнамській війні і фактично, під серпанками різних нереальних концепцій, сприяють відкликанню американських збройних сил з В'єтнаму, як і ті „яструби", що раді б бачити вмарш американських військ до Північного В'єтнаму без уваги на ризико збройної інтервенції комуністичного Китаю чи й, може, Совєтського Союзу. Підписані на тій проклямації державні мужі слушно називають себе представниками „великого мовчазного центру американського життя, розсудливими, незалежними чоловіками і жінками, які завжди були проти нагороджування міжнародних аґресорів, від Адольфа Ґітлера до Мао Тсе-тунґа . . ."

Яка пропасть ділить виступ отих „розсудливих чоловіків і жінок" американського центру від політиканів, що проповідують „мир" у В'єтнамі без уточнювання, як вони собі той мир уявляють — лише для того, щоб здобути собі популярність у виборців. Яка ще більша прірва ділить державно - патріотичне мислення отих колишніх президентів, державних секретарів і амбасадорів від 50-тисячної юрби, що минулої суботи маршувала вулицями Вашингтону на славу і користь не своєї американської батьківщини, а Москви, Пейпінґу і Ганою. Аранжери тієї останньої „противоєнної" демонстрації перетягли струну, як і аранжери муринських авантур під гаслом „чорної сили". А що кожна шкідлива акція породжує здорову реакцію, то вона й почалася в Америці. Такою здоровою реакцією є заповідь Сенатської Підкомісії для внутрішньої безпеки перевести слідство щодо дійсного характеру так званої „Нової лівиці", яка охоплює прерізні новозасновані організації, що займаються расовими або „противоєнними" публічними авантурами. Водночас конґресова Комісія в справі протиамериканських дій заповіла переслухання в зв'язку з муринськими заворушеннями, що відбулися в різних містах Америки літом цього року. В обох цих слідствах ідеться головно про ствердження, наскільки в тих організаціях заанґажовані комуністи — наскільки в тих расових чи „противоєнних" авантурах діє насправді комуністична змова, яка втягає у свою роботу недолітків, „бітників" і „гіпісів", студентів і всіх неохочих іти до війська, але навіть деяких духовників, які маршують у походах і підписують „відкриті листи" з ім'я — „доброї справи миру".

Крайня пора виявляти дійсних аранжерів акції, яка націлена на куди поважнішу справу, аніж вуличні марші з неграмотно виписаними таблицями. Цією сутньою метою є порушити правопорядок в країні, підривати авторитет влади, створити відповідну атмосферу і відносини для такої „громадянської війни", про яку одверто говорив недавно Стоклі Кармайкел у Гавані. Крайня пора поставити межу „праву непогоджуватись" в рамах конституційних свобід — для тих, які тільки й використовують ті права й свободи, щоб загирити свободу Америки. Можна тільки радіти, що приходить така реакція проти сваволі, яка прикоротить її і її авторів.

Панас Феденко
Член Української Центральної Ради (1917-1918 р.) і Трудового Конґресу (1919 р.) в Києві

ДУМКИ З ПРИВОДУ СВІТОВОГО КОНҐРЕСУ ВІЛЬНИХ УКРАЇНЦІВ

Коли батьківщина поневолена чужою силою і народ не може вільно на своїй землі виявити свою волю, то повинність і право говорити іменем свого народу має еміґрація. В наш час є еміґранти з країн, поневолених диктаторськими режимами в різних державах Европи, Америки й на інших континентах. Вони при кожній нагоді нагадують світові про недолю своїх поневолених народів і шукають моральної підтримки для боротьби своїх націй за право бути вільними господарями на рідній землі. Це робить теж українська еміґрація з меншим чи більшим успіхом або й без успіху.

Про деякі ілюзії і про політичну культуру

Втративши давно державну незалежність, українці втратили також вироблену політичну еліту, людей з досвідом і знанням, що у високорозвинених націй переходить із покоління в покоління. Дамо приклади: між двома світовими війнами в парляменті Великобританії засідали три посли тої самої родини: Дейвід Л л о й д Джордж, його син і дочка Меґан. Лідер Партії Праці Артур Гендерсон засідав у парляменті аж з трьома синами, що були вибрані в різних округах Англії. Також Вінстон Черчилл мав якийсь час своїм колеґою в парляменті свого сина — посла Консервативної партії Рендолфа Черчилла. Ен т о н і Іден (тепер Лорд Ейвон) довголітній міністер закордонних справ і пізніше прем'єр уряду Об'єднаного Королівства, мав у парляменті більше як десяток послів, з ним близько споріднених. Те саме бачимо в політичнім житті ЗДА. Найсвіжіший приклад — політична „династія" родини Кеннеді.

Доводилось мені читати в нашій пресі, мовляв, українська політична еміґрація має не менше як „300.000 амбасадорів", що обороняють інтереси нашого народу у вільному світі. Очевидно, автори таких оптимістичних статтей змішують демонстрацію, яку ми легко можемо зорганізувати, пройшовши вулицями й площами різних міст з прапорами та співами, з поважною політичною роботою, яка вимагає солідної підготови, глибокого знання й пильної, систематичної праці.

Живучи кілька років у Лондоні, я переконався, що велика частина наших еміґрантів у тій країні або малописьменна або й зовсім не вміє читати та писати. Подібні факти спостерігаємо і в інших країнах нашого поселення. Кожний знає, яка в тому небезпека: люди без освіти мають у собі „комплекс меншовартости", і це чуття „битих стидом" передають своїм дітям. Такі родини швидко денаціоналізуються, позбуваються своєї і пристають до „панської мови", цураються свого походження. При таких настроях трудно говорити про „300.000 амбасадорів".

З цього випливає, що для будь - якого політичного поступу нашої еміґрації потрібна насамперед загальна освіта й культура. Бо (не треба цього спеціяльно доводити) без загальної культури і наша політика не буде стояти на високому рівні, буде „відгонити" примітивізмом.

У нас поширився погляд, що той або інший політик у країні нашого поселення, відповідаючи чемно на наш лист у нашій національній справі, тим показує свою прихильність до України. А ще більше, коли такий політик прийме запрошення на бенкет і навіть похвалить наш борщ та вареники! Треба, однак, пам'ятати: не можна змішувати чемність з прихильністю. Тепер навіть комуністи, що колись писали „лордам в морду", пишуть листи до чужинців у чемній формі. Політики різних країн, що виголошують промови до наших людей, як своїх громадян українського походження, шукають собі виборців, що за них мають голосувати. Бувають випадки, коли той самий кандидат обіцяє на мітинґу Львів українцям, а на польському вічу каже, що Львів належить до Польщі.

Еміґрація та Рідний Край

„Годинник еміґранта стає в той момент, коли він переступає кордон своєї батьківщини", — писав один розумний спостерігач життя еміґрантів у XIX віці. Життя в Рідному Краю не стоїть на місці, воно розвивається в ліпшому чи гіршому напрямі. Еміґрантові увляється, що в його рідній країні змін великих не настало, що там і досі є „і ставок і млинок і вишневий садок", як було в день його від'їзду з свого краю.

Таке уявлення зовсім природнє у еміґрантів, що не мають часу й можливости вивчати події в рідній країні. На жаль, такий „статичний" підхід виявляється не тільки в масі українських еміґрантів: в пресі різних напрямів, що виходить на чужині, знаходимо подібні ілюзійні погляди. Мені доводилося зустрічати земляків з України, котрі в студійних цілях приїздили в країни вільного світу. Читавши українську еміґраційну пресу (не буду подавати назв), ці земляки висловлювали своє здивування, як мало в деяких органах української преси на чужині знання й розуміння тих процесів, що відбуваються в Україні. „Вони пасуть задніх", — так характеризують люди з України ту неглибоку пропаґанду, що часто зустрічається в еміґраційній пресі.

Це проблема величезної ваги: брак взаємного розуміння між еміґрантами, що живуть в рідній країні. Само собою, між еміґрантами і народом у рідному краю є згода в головному: і ті й другі хочуть, щоб українці стали господарями на рідній землі. Але зараз стає питання: якої України хоче еміґрація і яку Україну схочуть будувати народні маси в Україні? Слід ствердити факт, що в Україні народне господарство (фабрики, копальні вугілля, нафти, залізної руди, цукроварні й торгівля) є під керуванням державної адміністрації. Сільське господарство сколективізоване: радгоспи й колгоспи теж керовані адміністрацією. Суспільство в Україні та й в інших країнах під комуністичними режимами у величезній масі складається з робітників фізичної та духової праці. Над ними панує „нова кляса" — комуністична адміністрація.

В народних масах велике невдоволення проти комуністичної диктатури. Останніми часами це невдоволення виявляється особливо серед людей розумової п р а ц і: письменників, мистців, критиків, журналістів. Ці люди, приналежні в великій частині до комуністичної партії, хочуть свободи слова, вільної мистецької і наукової творчости, без опіки збоку партійних бонз. Між ними шириться „політичний ревізіонізм": прямування до вільної організації і до активної участи в громадському житті. Їм остогидло постійне контролювання збоку партійної верхівки. Цей „ревізіонізм" бачимо в Україні, в Росії, в Польщі, Юґославії, Чехо - Словаччині.

Бажаючи політичної свободи і зміни теперішнього однопартійного режиму на демократичний, ці численні противники диктатури в тоталістичному суспільстві далекі від думки про відновлення капіталістичних форм господарства. Коли взяти приклад України, то кожному мусить бути цілком ясно: немає в Україні таких фінансово сильних груп, щоб могли „купити" на свою власність величезні підприємства, створені під комуністичною диктатурою протягом десятків років. Коли б якимсь чудом настала „реприватизація" націоналізованих підприємств, то довелось би шукати покупців закордоном, у великих капіталістичних товариствах Америки, Франції, Західньої Німеччини або Японії. Чи на таку залежність народного господарства від чужинців погодиться український народ?

Безперечно, демократизація політична в країнах під комуністичною диктатурою принесе також і визволення народного господарства від самоволі партійної бюрократії. Але це визволення не піде в напрямі приватного капіталізму. Очевидно, буде створене демократично кероване усуспільнене народне господарство, в якому діяльну участь візьмуть професійні спілки, кооперативні організації і допущена буде приватна ініціятива в ремеслі, торгівлі та в закладах персональної обслуги.

В сільському господарстві треба мати на увазі неуспішність удержавлених радгоспів і колгоспів, котрі не можуть і досі забезпечити людність харчуванням. Визволення селянства від державної панщини дасть почин до творчої праці селянина-хлібороба. Безперечно, значна частина хліборобів захоче використати вигоди господарської техніки в формі вільної кооперації: ідею хліборобської кооперації ширив в Україні ще за царського режиму великий землевласник і меценат української культури Євген Чикаленко в своїх книжках: „Розмови про сільське хазяйство".

Нехай не лякається читач цього слова, котрого „всує" надуживає комуніст и ч н а пропаґанда: той суспільно-господарський лад, що настане після ліквідації диктатури, буде якоюсь формою д е м о к р а т и ч н о г о с о ц і я л і з м у. Диктаторський комунізм заперечив свободу людини і створив режим безоглядного визиску народних мас у стилі фараонів Єгипту, що будували піраміди невільничою працею. Також і Гітлер та Муссоліні називали себе „соціялістами", однак ніхто у світі не вважав їхніх режимів за соціялістичні, хоч уряд Гітлера засновував державні підприємства. Може люди в Україні назвуть устрій демократичного керованого народного господарства „громадівством" (таку назву дав соціялізмові Михайло Драгоманів), але суть лишиться та сама, далека від приватного капіталістичного господарства і від всевладного панування диктаторської партії над народним господарством і над людьми - невільниками бюрократичного апарату.

Якщо наша еміґрація не зрозуміє тих великих змін, що настали в господарстві й суспільстві рідного краю, і буде жити мріями, далекими від дійсности, то таким ставленням вона викопає прірву між собою і власним народом на рідній землі.

Проблема політичного устрою, до якого веде розвиток у всіх країнах під комуністичними режимами, мусить зацікавити кожного з нас. Після деспотизму в народних масах кожної країни оживає стремління до свободи: персональної, національної, політичної, духової. Я пережив це в Петербурзі у березні 1917 року після упадку царського режиму. Тому будь - які надії на створення в Україні режиму диктатури одної партії лишаться „фантастичними мріями" без усякого реального ґрунту. Світовий Конґрес Вільних Українців виконає добру службу для свого народу, коли проголосить свою вірність до традиції Української Народної Республіки, що була проголошена 20 листопада 1917 року Українською Центральною Радою в Києві і Українською Національною Радою у Львові 1 листопада 1918 року. Під цим прапором Української Народної Республіки йшли на боротьбу і смерть за волю України сини й дочки українського народу в найтяжчій міжнарод-

(Закінчення на стор. 3-ій)

НА МЕДИЧНІ ТЕМИ

Редаґує: Д-р Михайло Данилюк

„М Е Д И К Е Р"

Частина друга

Медичне або, точніше кажучи, лікарське забезпечення для пенсіонерів у рямках „медикер" доволі широке, але й тут пацієнт сам покриває певну мінімальну суму в початках лікування кожного року. Приписання певної суми до покриття самим пацієнтом — це забезпека проти непотрібних візит і надуживань привілеїв „медикеру". Інакше кажучи — маючи заплатити певну суму, пацієнт піде до лікаря при фактичній потребі, а не на візиту, щоб довідатися, „що нового в медицині" у відношенні такої чи іншої проблеми...

„Медикер" для лікарського забезпечення покриває кошти лікування аж після того, як ви заплатите перших 50 долярів, при чому всі дальші кошти він покриває тільки на 80%, а решту 20% платите ви самі. В цю суму 50 дол. входять усі видатки лікарів, разом узявши, а починається таке з початком кожного року. Але й тут є вийняток: ви не мусите починати свій „медичний рік" кожного 1-го січня, а кінчати його 31-го грудня, якщо це вам невигідно. Коли вам вигідніше, ви можете свій „лікарський рік" почати пізніше і продовжити його аж до 1 квітня наступного року.

Держава дає вам можливості заощадити гроші, комбінуючи все так, як вам ліпше. Це не є ніяке „ошуканство", а звичайна полегша для тих, які справді мають високі лікарські видатки.

Щоб цю справу доставити у дещо ясніше світло, подамо кілька прикладів, беручи пана Н. Н. за уявного пацієнта:

а) пан Н. Н., лікуючися на ревматизм у свого родинного лікаря, видав уже 80 дол. з кінцем червня. Він також мав рентґени, на які витратив 20 дол. У липні був у нього абсцес у вусі, і родинний лікар відіслав його до спеціяліста, який зробив операцію і виставив рахунок на 100 дол. Пан Н. Н. поїхав ловити рибу, але, на біду, впав з човна і зламав собі два ребра. За лікування разом з рентґенами та бандажами одержав рахунок ще на 50 дол. Що робити? І тут має він два варіянти до вибору:

1. Маючи гроші, п. Н. Н. оплатив усі рахунки, одержав відповідні поквитовання і чекав на кінець року. Але доля судила йому не хворіти. Наприкінці року він вислав усі поквитовання на заплачених 250 дол. до „медикер". Йому відрахували перших 50 дол., а з 200 дол. повернули 80%, себто 160 дол.

2. Не маючи грошей, п. Н. Н. відіслав до „медикер" лише поквитовання на заплачених перших 100 дол., а на решту попросив лікарів вислати їхні рахунки до „медикер". У висліді „медикер" зробив так: відрахував п. Н. Н. перших 50 дол., а за других 50 дол. повернув 80%, себто 40 дол. [illegible] — заплатив 80 дол. за операцію вуха і 40 дол. за лікування поламаних ребер безпосередньо лікарям. Панові Н. Н. залишилося покрити 20 дол. за вухо і 10 дол. за ребра, які він мав із повернених йому 40 дол. за перші видатки.

Наступного року п. Н. Н. жалівся на болі в крижах, ходив лікуватись, але з кінцем року мав лише 50 дол. видатків, які йому „пропадають", бо почнеться новий рік і знову видавай таку ж суму. А тут лікар знайшов у нього пропуклину і зарядив операцію з кінцем січня. Прийшов рахунок на 200 дол. Що робити?

1. Маючи гроші, п. Н. Н. оплатив усі видатки, але до „медикер" вислав усі квиточки за попередній рік і операцію в січні, разом 250 дол. Йому відрахували 50 дол., а 160 — повернули, себто 80%.

2. Не маючи грошей, п. Н. Н. попросив лікаря вислати рахунок до „медикер". Лікар вислав, але, на прохання пацієнта, врахував 50 дол. з минулого року, як частину пацієнта. „Медикер" заплатив 160 дол., а п. Н. Н. — решту 40 дол. І тоді в першому й другому випадку п. Н. Н. почав свій „лікарський рік" першого квітня. В такий спосіб йому не пропали 50 дол. з попереднього року.

„Медикер" покриває кошти лікування так, як описано вгорі, всім лікарям, остеопатам, якщо вони мають право практикувати в даному стейті, та зубним лікарям-хірургам. Усі гонорари виплачується, отже, у висоті 80% вартости після перших 50 дол. плачених пацієнтом, але при умові, що гонорари є в нормальних межах.

При уділенні лікарської допомоги „медикер" покриває такі видатки: за медичне або хірургічне лікування, включно з консультаціями в лікарні, канцелярії, кабінетах, в домі пацієнта або де-будь в інших приміщеннях; за професійні услуги і матеріяли, сполучені з лікарською практикою, як різні аналізи, рентґени, кардіограми, ляборatoрійні досліди, за вживання лікувальних машин, інструментів, за медикаменти, які вводить пацієнтові лікар і яких пацієнт сам не може заживати; за хірургічне лікування костей рота; лікування психічних недуг до висоти 250 дол. річно.

„Медикер" не покриває т. зв. „чек-ап", себто обслідування організму для перевірки загального стану здоров'я при відсутності лікування фактичної хвороби; перевірку очей з метою приписання окулярів, а також за самі окуляри; послуг хіропрактиків, натуропатів, хіроподистів, педіятристів, оптометристів; обслідування вух з метою приписання слухового апарату; нормаль-

(Закінчення на стор. 3-ій)

Мирон Заклинський

ОДНА З УТЕЧ

(2)

Коли звечоріло, один із стрільців повідомив мене, що наш командант уже втік. Він сам втече завтра. І дав мені вартісний дарунок — опаску Червоного Хреста. Подав також дві адреси, де можна передягнутись.

Отак, маючи все потрібне в руках, я вирішив утікати негайно. Ану ж завтра буде запізно!

Нишком, щоб не помітили полонені в залі почав я збиратися. Наплечника не міг узяти, бо тим зрадив би себе. Тому лишив і коц, хоч який він був потрібний зимою. Взяв лише невеликий клунок. Не було часу попрощатися з щирими товаришами-стрільцями і з краянами.

На подвір'ї заложив я на рукав санітарську опаску і подався до брами. Там стояв на варті солдат з довгим багнетом на крісі. Він був у такій самій шинелі і так само виглядав, як ті солдати, з якими наша стежа тиждень тому мала перестрілку.

Коли я підходив до брами, піді мною гнулись ноги. Ану ж він помітить, що я, змарнілий і бородатий, у витертому плащі, не санітар і гукне: „стой!" Одначе, він подивився на мене і не сказав нічого.

Так я опинився на волі. В зоряний, морозний вечір на вулицях майже незнаного мені Львова.

**

Мав я дві адреси: на вулиці Шептицьких і на Гіллера. Ще в казармі я довідався, що вулиця Гіллера зовсім близько, а вулиця Шептицьких на другому кінці міста, коло головного двірця. У першого ж прохожого розпитав я про потрібну мені адресу.

Незабаром увійшов я у велику, елеґантну кам'яницю, піднявся на перший поверх, на другий — і спинився: я не знав прізвища особи, до якої мене скеровано, а кам'яниця була велика, з багатьма мешканнями.

Розпитувати я не міг. Навіть, як би надійшла та людина, що подала адресу, це мені не помогло б, бо адресу дістав мій товариш, а я тої людини не бачив. Я зрозумів, що в тій кам'яниці нічого не скористаю, і поїхав на вул. Шептицьких.

Як роздобув я ще в казармі дещо московських грошей, не пам'ятаю. Мабуть, хтось із цивільних виміняв мені їх за австрійські.

У трамваю не ввійшов я до середини, де захисніше, а став на помості, щоб бачити вулиці і не заїхати задалеко. Також не хотів я опинитися у повному світлі, бо хтось міг би помітити, що я не скидаюсь на санітара. Австрійські санітари, що працювали в московських шпиталях у Львові, жили вигідно, виглядали бадьоро і одягались чепурно. Я бачив їх кількох у казармі.

На одній зупинці сів у трамвай московський старшина, став коло мене, а що місця на помості було мало, сказав: „Захаді!" І я мусів іти досередини. Коло костелу Єлисавети я вийшов і легко допитався до вулиці Шептицьких.

Кам'яниця, в яку я ввійшов, була стара і занедбана. Я піднявся на перший поверх, на другий і опинився в подібному ж становищі, як на вулиці Гіллера. Мешкань було багато, а я не мав змоги розпитувати. До війни я у великому місті не жив, то й не було ще в мене досвіду в таких справах. Інакше не був би я вирушив без точної адреси і що гірше, вечором. Тепер найважливішою і довелі небезпечною справою був нічліг або хоч якийсь захист від морозу.

Довго я обдумував, що робити. Інколи коридором проходили мешканці. На мене не звертали уваги. Я зібрався на відвагу і попросив одного панка, який відмикав двері свого мешкання, щоб мене переночував. Він відмовився. Інших я не попросив — з обережности.

Час минав. Рух у мешканнях і на коридорах затих. На подвір'ї, в малій прибудівці, жив сторож. До нього надумав я звернутися за нічлігом. Ось він вийшов, замкнув на ключ браму від вулиці і погасив світло на коридорах. За хвилину згасло світло і в його кімнаті.

З книжки українського роду російського революціонера Степняка-Кравчинського „Підземна Росія" я знав методи московської таємної поліції і тому підозрівав, що кам'яничних сторожів у Львові втягнено вже на службу царської „охрани". Одначе, іншого виходу я не мав. Мороз добирався до мене щораз дошкульніше. Отже, я постукав до дверей сторожевої кімнати. Він засвітив світло і відчинив. Я подав йому якесь пояснення і попросив пустити мене переночувати. Він згодився. Його кімната була тісна. Сторожиха постелила щось на підлозі, я ліг, укрився своїм плащем — і світло погасло.

З радости довго не міг я заснути. Врятований! Воля! Завтра дам собі раду. День великий.

**

Ранком я розговорився зі сторожем і його жінкою. Це були добрі, щирі люди. Розмовляли ми польською мовою. Чи були вони українці, не міг я збагнути. В кімнаті не помітив я нічого такого, що вказувало б на їх національність. По їх одвертій вдачі я здогадувався, що то наші люди, але на українську мову не перейшов, знаючи, що між галицькими поляками, особливо львівськими, навіть з нижчих прошарків, було багато нетерпимих. Ті відмовили б помочі українцеві, а то й пошкодили б йому.

Мої господарі в розмові скоро помітили, що я не знаю життьових обставин під московською окупацією, і просто спитали, чи не втікаю я з полону. Я притакнув, бо вже мав до них довір'я і сподівався помочі. Вони обіцяли роздобути для мене цивільний одяг. Але, з огляду на їх безпеку, я повинен був перейти до сусідів. Тож мене перевели до сторожихи, що жила в одній з поблизьких кам'яниць. Це була поважна і маломовна полька. Перед вечором вона принесла мені убрання.

Ранком пішов я в місто. Побувавши у голяра, став я подібний до людей і вже почував себе доволі добре. Знайомих у Львові я не мав. З-поміж знайомих мого батька зупинився я на особі д-ра Вол. Охримовича, бо батько високо його цінив. Адресу дістав я у возного в Товаристві „Дністер". І диво! Перший, з ким я стрінувся в мешканні д-ра Охримовича, був командант нашої стежі!

На моє прохання, щоб д-р Охримович допоміг мені приміститися десь у Львові, він відповів, що сам цього не може зробити, бо московська поліція слідкує за ним, але подбає, щоб інші люди мені допомогли. Був саме тоді у нього ревізор Кооперативного Союзу, пан Ст., який приобіцяв зробити все, що в його силах, і запросив мене до себе на Святий вечір.

Увечері прийшов я до пана Ст. в означеній годині. Хоча він і його дружина були молоді, та й мали двоє гарних дітей, якось не відчувалося в них радости, святочного настрою. Вечеря була скромна. Розмова раз-у-раз поверталася до нашого громадського життя.

ЩЕ ТІЛЬКИ 17 ДНІВ ДО ВЕЛИКОЇ МАНІФЕСТАЦІЇ ЗА ВОЛЮ УКРАЇНИ, ЩО ВІДБУДЕТЬСЯ В МЕДІСОН СКВЕР ГАРДЕН В НЮ ЙОРКУ В СУБОТУ, 18 ЛИСТОПАДА 1967 О ГОД. 10-ІЙ ПЕРЕД ПОЛУДНЕМ З НАГОДИ ПЕРШОГО СВІТОВОГО КОНГРЕСУ ВІЛЬНИХ УКРАЇНЦІВ. ПЛЯНУЙТЕ СВОЮ УЧАСТЬ У ЦІЙ ПОДІЇ.

ДУМКИ З ПРИВОДУ СВІТОВОГО КОНГРЕСУ ВІЛЬНИХ УКРАЇНЦІВ

(Закінчення зі ст. 2-ої)

...ій ситуації, коли ввесь світ був проти нас. Не згадати цих великих подій і кличів, під якими йшло наша боротьба — це був би вияв зневаги до поляглих і до ідей демократичних вольностей, за які вони боролися в Україні, вольностей, котрими дорожить кожна цивілізована нація.

Включитися в світовий процес політичного поступу

Між двома світовими війнами на українських землях поза підсовєтською Україною поширилися були ідеї, що заперечували вагу людського розуму в суспільному житті і прославляли „сліпе, невмотивоване хотіння", ірраціональні мотиви й інстинкти. Гітлер і Муссоліні спробували ужити „сліпе хотіння" в міжнародній політиці і всі знають, чим це кінчилося. Бісмарк, що створив Німецьку імперію в 1871 році, був далекий від „сліпих" ідей і почувань: він думав раціональними категоріями і не захоплювався фантастичними плянами. „Політика — це мистецтво можливого", — писав він. Розум, логічне думання — це те, чим людиня відрізняється від інших тварин. І в Біблії написано, що Бог дав людині „душу розумну й безсмертну", — отже не сліпу, що керується тільки безмотивним хотінням.

У нас на еміґрації помітна тенденція до далекойдучої диференціяції в громадському житті. Творяться замкнені гуртки, що вірують тільки в свою „непомильність" і уникають вільної дискусії. Цей гуртковий фанатизм суперечить засадам демократії, яка заснована на вільній дискусії. Французи кажуть, що при зударі протилежних думок виходить наяв правда. Дискусія потрібна як у громадському житті, так і в науці. Слід відзначити протести науковців у всіх країнах під комуністичною диктатурою проти „партійної науки". Наука під керуванням будь - якої партії не може нормально розвиватися. Чим ближче стане наша еміґрація до ідей, що ними живуть цивілізовані народи, тим більша користь вийде з того для українського народу: бо це шлях, на якому можемо знайти впливових прихильників визволення народів.

Велика політика не робиться на вічах і вуличних демонстраціях. Чеський політик Масарик, професор філософії, мав колеґ і приятелів у країнах, що вели війну проти Німеччини 1914-1918 рр., в тім числі й президента ЗДА В. Вільсона. Поляки мали визначного піяніста І. Падеревського, що вів успішну пропаґанду за волю свого народу в Америці та в інших країнах. Ми не мали таких широковідомих у світі людей, за вийнятком Мих. Грушевського та Мих. Тугана - Барановського. Недоля хотіла, що проф. Туган-Барановський, учений економіст світового імени, уповноважений урядом Української Народної Республіки на Мирову Конференцію в Парижі в кінці 1918 року, помер у дорозі в Одесі.

Здобути довір'я й прихильність до української визвольної справи можуть тільки ті люди, що стоять на загальновизнаній у культурному світі плятформі. Не забуваймо, що нашу еміґрацію, її настрої, її пресу вивчають в урядових канцеляріях різних держав, аналізують її під мікроскопом. І кожний фальшивий крок записують як „мінус", як доказ нашої недозрілости, неправдивости, несолідности. Я сказав би так: коли еміґрація не має можливости допомогти своєму поневоленому народові, то повинна своїми ділами своїй країні хоч не шкодити. На жаль, доводиться спостерігати, як деколи в спробах інформувати світ у нас з'являються такі твердження, які не є обґрунтовані. Така інформація неминуче викликає недовір'я до її авторів.

Шлях до визволення

Хотілось би почути на Світовому Конґресі Вільних Українців не тільки патріотичні промови, але також аналізу того процесу, що відбувається в країнах Східньої й Центральної Европи під комуністичними режимами. Доля цих країн сполучена з долею нашого народу. Ізольовано не може ні одна нація визволитися від комуністичної тиранії, як показали події на Угорщині в 1956 році. Тому мусимо пильно придивлятися особливо до тих суспільних процесів, що відбуваються в Росії. Історія показує, що народи можуть визволитися шляхом війни, через революційні події або наслідком такого розвитку імперіяльної держави, що вона сама буде примушена визнати, що держати інші нації в неволі їй невигідно. Про війну за визволення народів Сходу Европи тепер не може бути мови: атомова війна не принесла б щастя цим народам, а була б для них смертельною загрозою. Не видно сил в совєтському бльоку, котрі могли б відсунути негайно теперішні режими диктатури і замінити їх системою демократії. Але ці сили безперечно ростуть. Почування й анімозії не повинні затуманювати нашого розсудку до такої міри, щоб ми не бачили, що кожна вільна думка, кожне вільне слово, почуте в російському суспільстві, підкопує основи деспотичного режиму і наближає час визволення не тільки російського народу.

При підході до цієї проблеми не поможе ніякий „формальний націоналізм", як писав Іван Франко. Національні визвольні рухи — це дитина демократії. „Весна народів" в колишній Австрійській імперії 1848 р. настала в зв'язку з революційним рухом міщанства й робітництва в цій країні. Український рух в Росії вийшов на поверхню після упадку царського режиму в 1917 році. Протягом кожного періоду демократичної вільности Україна дійшла семимильними кроками від „бездержавної нації" до незалежности: той самий шлях пройшли й інші народи колишньої царської Росії. Визволення народів Британської імперії в XX стол. стало можливе не через власні зусилля колоніяльних народів, а у великій мірі тому, що в самому суспільстві Великобританії прийшла до влади Партія Праці, яка виступила проти давнього імперіялізму та колоніялізму своєї держави і чесно приступила до ліквідації цієї системи.

Хто слідкує за подіями в Совєтській імперії, той помітить, як вожді компартії стараються розвивати в російському суспільстві те, що звалося раніше „великодержавний шовінізм", включно з антисемітизмом. В цьому теперішні володарі Кремлю беруть приклад з режиму царської Росії. Але не забуваймо, що поряд з цим урядовим шовінізмом є в російському суспільстві елементи, які розуміють небезпеку, що загрожує свободі самого російського народу від великодержавного націоналізму. Письменник Солоухін, що виступає проти натиску на літератури неросійських народів в СССР, мабуть, міг би повторити думку російського історика Федотова, що помер в Америці. У своїй книзі „Новий град" Федотов писав, що не може та країна стати вільною, створити у себе демократичний лад, в котрій половина людности знаходиться під утиском другої половини. Федотов мав на увазі теперішню Совєтську імперію.

Українські політичні діячі ще перед першою світовою війною розуміли, що в інтересі нашого визволення був поступ вільних демократичних ідей у російському суспільстві. Для ознайомлення російських поступових кол з українською проблемою виходив у Москві від 1912 року місячник російською мовою „Украинская Жизнь". Його редактором був Симон Петлюра. В цьому журналі писали російські політики й учені, прихильні до свободи українського народу і до його культури.

Статті російських еміґрантів - противників імперіялізму й колоніяльної політики в російській еміґраційній пресі не знайшли серед української еміґрації належного відгуку, головно через „формальний націоналізм". Це непорозуміння: якщо б сталося, що в російському народі не знайдеться демократичних сил, здібних зрозуміти небезпеку імперіялізму для свободи російського народу, то тоді наша доля і доля інших поневолених народів була б припечатана навіки. Я певен, що так не є. Теперішній диктаторський режим був накинутий російському народові силою і обманом комуністичної партії. При вільному голосуванні цей режим зник би з політичного кону. Політична свобода відкрила б шлях і для визволення народів. Про форми цього визволення думати й гадати тепер було б передчасно.

Культурні завдання — насамперед

На Світовому Конґресі Вільних Українців будуть представлені різні течії політичної думки (не акції, бо акція в умовах еміґрації дуже обмежена). Конґрес виконає своє завдання з честю й користю, коли зверне головну увагу на конкретні, досяжні цілі. Це в першу чергу — допомога нашим культурним установам і заохота для української молоді в її науці. Є ділянки науки, які в Україні зовсім занедбані або підпорядковані партійній доктрині: історія, історія літератури, соціологія. Еміґрація наша, давши матеріяльну поміч молодим адептам гуманітарних наук, заповнила б недостачу, котру мають ці науки в Україні під комуністичним режимом.

У нас на еміґрації занедбана перекладацька діяльність з чужих мов. Кожна культурна нація має переклади античних і пізніших авторів світових літератур, бо цим вони збагачують свою власну культуру. В Україні переклади з світових мов гальмуються з відомих причин. То чому б не створити спеціяльний фонд на організацію перекладів і на їх видання? Таким почином Світовий Конґрес Вільних Українців поставив би собі дійсно „пам'ятник нерукотворний", що був би „довговічніший за мідь", як писав римський поет Горацій.

Студіюючи історію різних еміґрацій (польської, угорської, італійської в XIX віці), доводиться ствердити, що від тих еміґрацій лишилося тривале те, що було створене на полі культури: приклад — поет Адам Міцкевіч. І я думаю, що буде на користь українському народові, коли Світовий Конґрес Вільних Українців зосередить свою увагу на культурних завданнях. Ці завдання й праця можуть об'єднати в дружньому зусиллі всіх. Політичні „перегони", боротьба за впливи й за „провід" у формах відомої на еміґрації „жабомишодраківки" тільки зменшили б вагу Світового Конґресу Вільних Українців в очах нашого патріотичного громадянства і не викликали б задоволення в українському народі на рідній землі.

Відповідальність преси

Свобода для преси — це необхідна передумова демократичного ладу. В вільних країнах журналістів зобов'язують відомі правила „чесної гри": журналіст не сміє подавати своїм читачам тверджень, що не мають основи в фактах. Журналіста, що свідомо ширить через пресу неправду, виключають із професійної спілки журналістів. Коли трапиться, що журналіст без злої волі, помилково, дасть до преси фальшиву звістку, то він звичайно поспішає дати сатисфакцію людям чи установам, покривдженим неправдивою інформацією.

Доводиться ствердити, що в частині української преси на чужині поширився звичай: приписувати своєму противникові слова або діла, яких він ніколи не говорив і не учинив, і потім на цій фальшивій основі ганьбити його „на всі заставки".

Друга неґативна риса нашої преси на чужині — це самореклама деяких груп та осіб. При тому особливий наголос ставлять на „патріотизм". Відомо, що справжній патріотизм не є крикливий. Патріотизм — це нормальний душевний стан кожної людини, і тут нема чого хвалитися. Самохвальний патріотизм має ще й ту недобру рису, що він схильний зневажати інших членів своєї нації як „патріотів другого сорту". Таке наставлення не може викликати у покривдженої сторони добрих почувань до своїх земляків, що роблять собі таку саморекляму.

Інтелектуальний і моральний рівень преси свідчить про політичну культуру суспільства. Ми не живемо ізольовано в світі, наші органи преси читають в різних міністерствах і роблять на тій підставі певну оцінку й висновки.

На Світовому Конґресі Вільних Українців будуть численні українські журналісти. Було б бажано, щоб вони в своїх звідомленнях до преси уникали пропаґанди і об'єктивно своїх читачів інформували. Журналіст, що свідомо подає фальшиві відомості до преси або перекручує факти, подібний до лікаря, який замість ліків давав би своїм пацієнтам отруту.

Світова сесія українського жіноцтва в рамах СКВУ

КОМУНІКАТ

Оцим повідомляємо українське організоване жіноцтво у вільному світі і все громадянство, що Світова Сесія Українського Жіноцтва в рамах Світового Конґресу Вільних Українців відбудеться в середу, 15-го листопада 1967 р. о год. 9-ій вранці до 10 вечора, в готелі Статлер Гільтон, напроти Пеннсилвенія Стейшен, вул. 33 в Ню Йорку.

Сесію відкриє о год. 9-ій вранці п-ні Олена Залізняк, голова СФУЖО, а представить делеґаток п-ні Олена Лотоцька, містоголова і почесна голова СУА. Відтак відбуватимуться Конференції секцій, Організаційної, Положення в Україні, Виховної, Культурно - освітньої і Нар. мистецтва, Зв'язків, Суспільної опіки, Преси й журналістики та Резолюційної, а о год. 2-ій відбудеться Пленарна Сесія, на якій будуть виголошені три оповіді: „50-річчя рівноправности української жінки" — д-р Ганна Янішевська з Канади, „Українська жінка на Рідних Землях" — мґр. Валентина Воропай з Европи і „Українська жінка у вільному світі" — інж. Стефанія Пушкар з Америки. Провідницею Сесії буде п-ні Стефанія Савчук, містоголова СФУЖО і голова ОУК. Дискусія і резолюції закриють ділову частину Сесії.

О год. 7-ій відбудеться Святочна Зустріч учасниць С.С.У.Ж., яку відкриє п-ні Оксана Рак, голова Комітету Святочної Зустрічі. Проводити зустріччю буде п-ні Олена Лотоцька. У мистецькій частині будуть виступи молодих талантів. По спільній вечері промовлятимуть представниці Крайових Організацій і гості.

До Комітету Святочної Зустрічі входять Окружна Рада СУА і Відділ УЗХ в Ню Йорку. В суботу, 18-го листопада резолюції Світової Сесії Українського Жіноцтва передасть голова Резолюційної Комісії п-ні Ірина Павликовська на Пленум СКВУ.

До участи в С.С.У.Ж. запрошені й Управи й Членки Українських Жіночих Організацій у вільному світі та українське громадянство. Право голосу матимуть всі учасники С.С.У.Ж., право голосування матимуть членки Управи СФУЖО, представниці Крайових Українських Жіночих Організацій.

Кошти участи в С.С.У.Ж. є 12 долярів, з чого два доляри призначені є на реєстрацію, а 10 на Святочну Зустріч з вечерею. Участь у Світовій Сесії Українського Жіноцтва зголосило 18 українських жіночих організацій з 11-ти країн. Деякі, з віддалених континентів, пришлють лише своїх представниць. Та мешканці ближчих країн, мають змогу прибути масово на нашу Сесію і на Світовий Конґрес, до чого їх щиро закликаємо і запрошуємо. Всі ми повинні разом заявити світові й Батьківщині про нашу дію, нашу єдність і нащі змагання до волі України.

Просимо теж зголошувати участь у Сесії та запотребування на готель, кошти якого є від 12 дол. за одноособову кімнату, а 18 дол. двоособову. Зголошення приймає Централя СФУЖО, 4936 Н. 13-та вул. Філядельфія, Па. 191441 до 5-го листопада.

Оксана Рак
голова
Комітету Святочної
Зустрічі

Д-р Наталія Пазуняк
секретарка СФУЖО

Олена Лотоцька
містоголова СФУЖО

Українська жінка і СКВУ

Від моменту зруйнування Української Держави московсько большевицькими наїзниками, український народ унапрямлюваний Орґанізацією Українських Націоналістів, веде нерівний бій з найлютішим ворогом людства, приготовляючи йому неминучий смертельний удар.

Як живі стоять перед очима постаті Лицарів - революціонерів, які свідомо йшли і ідуть твердим шляхом боротьби, з посвятою всього особистого, включно до власного життя.

З посеред ряду численних постатей останніх десятиліть Визвольної Боротьби вирізняється постать української жінки, що зуміла погодити жіночу ніжність із твердими вимогами жінки наших днів. Завсіди активна, повна посвяти любов до дорогої України, почавши від княжої доби до сучасних днів, українська жінка доповняє ряди борців і допомагає чоловікам на шляху здійснювання національного ідеалу.

З великим піднесенням українці у вільних країнах почали відзначати великі ювілейні річниці, як 25-ліття створення УПА, так і 50-річчя Української Національної Революції.

Із неменшим піднесенням готуються і до другої дуже важної події, а саме до Першого Світового Конґресу Вільних Українців.

Українська жінко! Ти в ніякому разі не можеш і тут залишитися позаду. Мобілізовано чи то у відділах О.Ж. ООЧСУ, чи в інших організаціях, чи поодиноко бери участь у „Першому Світовому Конґресі Вільних Українців". Покажімо, що ми українські жінки жили і живемо державницькими ідеями, що помилились вороги, що кров і чини наших героїв не пропадуть, та що жінки українки поруч своїх чоловіків не перестануть боротись за славу і волю своєї Батьківщини, що і ми, жінки, горимо тим самим вогнем і ідемо під тим самим прапором, до тої самої остаточної мети — до визволення України.

Марія Нестерук

НА МЕДИЧНІ ТЕМИ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

ної опіки над зубами; імунізації, яка не є лікуванням фактичної недуги чи пошкодження; косметичної хірурґії; коштів лікування, проведеного поза територією ЗДА або їх посілостями; нарешті — ліків, якщо вони не є частиною особистої лікарської послуги.

Видатки на лікування при наявності „медикер" невеликі, але іноді, при важчих недугах або частих захворюваннях, все ж перших 50 дол., а потім 20% усіх інших коштів — це часами значний тягар для пенсіонера. Тому деякі приватні забезпеченеві компанії продають пенсіонерам додаткові забезпечення. Часами все ж пацієнтові здається, що він витрачає більше, як йому треба було б втратити при наявності аж двох забезпечень: „медікер" і приватного.

Комплікація „більших видатків", яка часто виходить із незрозуміння самого закону або приватних забезпечень — це окрема тема, до якої повернемося в наступній статті.

ДО ПОРТУ АЛЕКСАНДРІЇ ВПЛИНУЛИ В П'ЯТНИЦЮ 27 ЖОВТНЯ Ц. Р. СОВЄТСЬКІ ВОЄННІ КОРАБЛІ: 1 нищильник, 2 підводні човни і один транспортовий корабель „з приятельською візитою". Юрба арабів ентузіястично привітала ті кораблі. Єгипетська й інша арабська преса вважає ці совєтські кораблі в єгипетському порті за маніфестацію „приязни" СССР до Єгипту та ворожу демонстрацію проти Ізраїлю.

Подяка

На прийнятті у ВП. Панства МАРІЇ і д-ра РОМАНА ПОГОРЕЦЬКИХ влаштованому з нагоди ґрадуації на доктора фармації їх доні ЛЯРИСИ переведено з ініціятиви п. мґр-а Михайла Головатого збірку на Український Національний Музей в Шикаґо. — Шановні гості зложили 34 дол. — Управа Музею щиро дякує всім Жертводавцям, Вп. Панству Погорецьким складає ґратуляції, а їхній доні Лярисі складає кромі ґратуляцій, щирі бажання найкращих успіхів на новій праці і в дальшому житті.

Якщо бажаєте

— **Допомогти Українському Народові в боротьбі за волю;**

— **Причинитися до розвитку українського життя у вільному світі**

підтримуйте Світовий Конґрес Вільних Українців своєю щедрою пожертвою на його цілі.

Ще сьогодні виповніть цей формуляр та разом з Вашою пожертвою перешліть на подану адресу:

UKRAINIAN CONGRESS COMMITTE of AMERICA
302 West 13th Street, New York, N.Y. 10014

Свідовий важливости, потреб, завдань і цілей першого Світового Конґресу Вільних Українців, пересилаю на його фонд свою пожертву

в сумі $..............

Ім'я і прізвище ....

Адреса ....

....

....

Дата Підпис

(Чеки виставляти на: Ukrainian Congress Committee — Для СКВУ. Ці пожертви звільнені від оподаткування)

ВІСТІ З ТОРОНТА

ІНСТИТУТ СВ. ВОЛОДИМИРА. В суботу, 30 вересня відбулися річні загальні збори Інституту св. Володимира. По звітах управи, уділенні абсолюторії уступаючій упргаві, та виборі нової управи, одною з найважливіших точок до обговорення була побудова нового Інституту. Теперішній будинок Інституту св. Володимира положений у дільниці, що підлягає вивласненню для Торонтонського Університету. Інститут одержав поважну суму грошей і став перед проблемою побудови нових приміщень. В поблизі від старого місця закуплено площу під будову. Архітекти виконали плян будови, що буде виносити півмільйона долярів. Річні збори затвердили проєкт побудови нового Інституту. Інститут буде центром студентського життя Торонта. Якщо врахувати, що виховні Інститути в Канаді мають за собою гарну традицію у змаганні за належне виховання нашої молоді, то наша громада не пожаліє грошей для Інституту.

ІВАН ЯРЕМКО. У вівторок 17-го жовтня відбулися в Онтаріо вибори до провінційного парляменту. Проґресивно - консервативна партія Джана Робертса перемогла, а ліберали і нові демократи залишаться і надалі в опозиції. Наш славний і заслужений земляк міністер І. Яремко і цей раз переміг блискучою перемогою.

25-РІЧЧЯ УПА. В суботу 14-го жовтня у репрезентативному готелі Роял зібралося понад 500 громадян Торонта й околиці для відзначення 25-річного ювілею УПА. Бенкет, вступ на який коштував 25 дол., підготовив святочний комітет, а прибуток призначено на видання документальних книг про УПА в українській, анлійській і еспанській мовах. Бенкет відкрив голова Тва кол. вояків УПА — М. Кошик, передаючи його ведення мґрові Т. Буйнякові — голові Кр. Управи СУМ. Молитву провів Торонтонський Єпископ Кир Ізидор. Серед почесних гостей за президіяльним столом були численні представники громадських установ та комбатантських товариств і організацій. За окремим столом сиділи колишні вояки УПА. Т-во кол. вояків УПА в Америці репрезентувала пані Н. Голяш з Щикаґо. Передбачений доповідач - бельгісць, працівник підпільної радіостанції УПА „Самостійна Україна" Альберт Газенбрукс, не міг із-за хвороби прибути на бенкет, про що він повідомив привітальним листом. Головним промовцем на бенкеві був проф. Л Шанковський. Його представив мґр М. Сосновський. З привітальним словом виступав міністер І. Яремко. З надісланих привітів прочитано привіт лідера опозиції Онтарійського Парляменту Р. Ніксона, контролера п-ні Джун Маркс, ген. Кузьмінського, виконуючого обов'язки лідера опозиції в Оттавському Парляменті М. Стара і міністра Е. Ґросмана. Невгаваючими оваціями привітали приявні голову ЦК АБН Ярослава Стецька і його дружину п-і Славу Стецько, які щойно прибули з міжнародної конференції в Тайпеї. Наснажене любов'ю до всього, що рідне, було слово Владики Кир Ізидора. Бенкет закінчено молитвою, яку провів представник Високопреосвященного Архиєпископа Михаїла — Всеч. о. Ю. Ференсів. Грімким „Ще не вмерла", закінчено ці врочистості.

ПОМЕР о. ГРИГОРІЙ ЦЮПКА. Ненадійно на 67-му році трудолюбивого життя і 42-му році священства відійшов 6 жовтня у вічність душпастир церкви св. Миколая — бл. п. о. Григорій Цюпка. Невмолима смерть вирвала з рядів одного із кращих священиків нашого міста, що повний життєвої енерґії бездоганно виконував свою працю у винограднику Христовім в одній з найкращих під кожним оглядом нашій парохії. Своїм милим співом і проповідями покійний з'єднував собі прихильників, які любили і шанували свого отця Григорія. Не дивно, що таке велике число не тільки парохіян, але широкого громадянства приходило, щоб так на окремих панахидах, як і священичому похороні, який під проводом Преосвященного Кир Ізидора був останнім поклоном і подякою для покійного за все те, що зробив він для свго стада.

КОМУНІКАТ УПРАВИ СУЖ КАНАДИ. Управа Спілки Українських Журналістів Канади звернулася з закликом до всієї української національної преси в Канаді активно включитися у збіркову кампанію на Одномільйоновий Фонд Української Народної Фундації ім. Т. Шевченка. Управа СУЖ піддає українським пресовим органам та їх видавництвам думку відкрити власну кампанію та заохочувати своїх читачів складати свої пожертви через їх часопис. Управа Спілки кладе на серце всім своїм членам виконання цього загально-національного обов'язку супроти української культури. В справі цієї збірки роблять заклики всі наші централі, пише про це наша преса, говорять про це при кожній нагоді. Є нас багато в Канаді, кажуть по над півмільйона! Збираємо вже чотири роки! Багато осіб зложили королівський чи княжий дар, бо навіть до $10.000. Ще далеко до заплянованої суми! Зложіть даток ще сьогодні!

УРОЧИСТЕ ПОСВЯЧЕННЯ КАТЕДРИ. В неділю 8-го жовтня відбулося торжественне посвячення української католицької катедри св. Йосафата при вул. Франклін, що пройшло при великій участі вірних, не тільки самої катедри, але і багатьох інших торонтонських, а то і довколишніх парохій. В урочистостях посвячення взяли участь наші Владики: торонтонський Владика Кир Ізидор, та його помічник Кир Михаїл — та гість з поза Канади — Високопреосвященний Архиєпископ Кир Гавриїл з Югославії. По посвяченні і Архиєрейській Службі Божій проповіді виголосили Владика Ізидор та Високопреосвященний Архиєпископ Кир Гавриїл. Під час Служби Божої гарно співав мішаний церковний хор. Після Богослуження і посвячення, вірні довго оглядали відновлену церкву (після пожежі), Багатий барокковий іконостас і розмалюван н я церкви. Був святочний бенкет у великій залі недалекого Хорватського Дому, що пройшов з великим успіхом з відповідною програмою, з привітами та словом обох Владик: Кир Гавриїла і Кир Ізидора.

В. Дідюк

ЗУСТРІЧ НА СОЮЗІВЦІ

Група колишніх учениць і учнів кол. Української Гімназії в Берхтесґадені (Баварія, Німеччина), з учителями та із своїми вже власними родинами, на з'їзді з нагоди 20-річчя матури. Спереду сидять професори тієї гімназії: проф. Михайло Чорнодольський, проф. д-р Василь Стецюк, проф. Михайло Васьків, проф. Павло Сиротюк, посередині між ними — колишня абсольвентка гімназії та організаторка цього з'їзду і голова Комітету з'їзду пані Ольга Гладишовська-Савчук.

На поміщеній світлині видко тільки одну маленьку частину доволі великої колись української гімназії в таборі „Орлик" у Берхтесґадені (Баварія, Німеччина). Генеза тієї гімназії цікава і для наших соціологів і для майбутніх істориків нашої скитальщини після другої світової війни.

Українська гімназія в Берхтесґадені — це ядро великої гімназії в Карльсфельді, заснованої влітку 1945 р. директором Укр. Державної Гімназії у Львові проф. Володимиром Радзикевичем та його тодішнім заступником, його тодішнім заступником, проф. д-ром В. Стецюком. Український табір у Карльсфельді був ніби Українською столицею в Баварії, з усіми типами шкіл, починаючи з дитячого садочка, народної школи (дир. Р. Сточанський) середньої фахової школи (дир. Б. Загайкевич), гімназії, учительської семінарії (дир. Адам Бабич), музичної школи (дир. Роман Савицький), аж до вищої школи мистецтвознавства (дир. Сергій Литвиненко), і т. зв. зоотехнічним Інститутом, цебто вищою технічною школою (дир. інж. В. Каплистий). Але з початком травня 1946 р., через брак місця для дальшого напливу наших скитальців, табір частково перенесли до більшого місця в Міттенвальді та до Берхтесґаден, куди й перенесено українську гімназію, фахову школу, музичну та школу мистецтвознавства. Гімназія мала якнайкращі педагогічні сили, з великою фаховою освітою та з великою посвятою для нашої молоді. З тієї гімназії вийшло декілька нині визначних наших американських професорів університету, молодих лікарів, адвокатів, учителів та інженерів, що займають високі становища в американському світі. Як серед спільноти, так і серед німецьких кіл, наша гімназія мала дуже гарну репутацію і не дивниця, що за старанням сл.п. проф. д-ра Івана Мірчука та проф. д-ра В. Стецюка вже в 1947-ому Баварське Міністерство Освіти і Культури надало їй права прилюдности. Українська гімназія в Берхтесґадені перестала існувати з кінцем вересня 1950 р., коли український табір у Берхтесґадені замінено на міжнародний табір Д.П. Приємна зустріч відбулася на приємній Союзівці.

О. С.

ПРО ЛЮДИНУ — ВЧИТЕЛЯ, ПАТРІОТА

У першу річницю смерти полк. Бориса Шевченка хочеться доповнити спогади інж. Володимира Несторовича у „Свободі" з 28 грудня 1966 року.

З покійним Шевченком довелося мені працювати в українській громаді в Сосновці, якийсь час як секретар Філії УНО, головою якої був Б. Шевченко. Для мене це були роки формування, а вчителем був Шевченко. Кращого вчителя годі було б знайти — вчителя ділом. Він був динамічний, горів — і його динамізмом, горінням і відданістю громадській праці не можна було не захопитись.

Не раз чути питання, як можуть старші притягнути молодь до громадської праці? Б. Шевченко мав на це свій секрет: він відносився до нас, молодих, як дозрілих людей, ніколи не дав відчути, що ми ще недосвідчені, що нам не можна довіряти відповідальної праці. Навпаки, ми відчували у його поведінці з нами щиру пошану до нас і довір'я до наших здібностей у супільно-національній роботі. Думаю, що це у нього не було підроблене, а зовсім природнє, бо він до усіх відносився з пошаною й довір'ям. Така його поведінка зроджувала в молоді природнє бажання оправдати його довір'я наполегливою працею, в якій ми, молоді, поволі вироблялися, набирали досвіду і з інтузіязмом допомагали старшим виконувати н а ц іо н альну працю. Тому в сосновецькій громаді ніколи, думаю, не існувало питання, „що робити з нашою молоддю, як притягти її до нашої праці?", — питання, яке тепер зганяє сон з очей багатьох громадських діячів.

Але, мабуть, найбільшою наукою для нас була глибока толерантність Б. Шевченка до поглядів інших і приміння в праці принципів націоналістичної етики — ставити національну справу вище від особистих і групових міркувань. Конфлікт внутрі ОУН в 40-их роках поставив, наприклад, Покійного і мене у двох різних політичних таборах. Але тоді, коли на широкому морі нашого тодішнього політичного життя бушувала буря групової ворожнечі й нетолерантности, у нашій сосновецькій „пристані" панував ідеальний спокій і справжня родинна атмосфера, яку колишні соснівчани ще й тепер з ностальгією згадують, зібравшись разом. Думаю, що завдячувати це треба було таки полк. Б. Шевченкові. Для нього політичні погляди були особистою справою людини. Б. Шевченко не питав людини, до якої політичної групи вона належала, а чи вона потребує допомоги. Живучи біля стратегічного перехідного пункту з Німеччини до Генеральної Губернії, він однаково допомагав у переходах підпільникам обох частин ОУН; не питаючись про „політичне вірую", переховував втікачів з німецьких концтаборів і таборів примусової праці, допомагав новим утікачам з України — ніколи навіть не думаючи натякнути на те, що вони мають йому „заплатити" за це переходом до його „партії". Групова розполітикованість нашого життя в Америці розчарувала навіть і Б. Шевченка, який кілька років перед смертю відійшов „від політики".

Багато наших громадських діячів, заабсорбовані працею, не встигають залишити писаного викладу їхньої життьової філософії. Залишивши в душах знайомих і співробітників глибокий спогад полк. Борис Шевченко не залишив, однак, писаного „заповіту" його життьової філософії і громадської та політичної мудрости. А шкода, бо ті, які не мали нагоди вчитися від нього безпосередньо, могли б багато навчитися з такого „заповіту".

Ю. Пундик

Київський журнал „розповідає" про Українську Центральну Раду

Журнал „Україна" в числі з жовтня надрукував статтю недавно померлого партійного „доктора історичних наук" Кузьми Дубини під наг. „Що собою являла Центральна Рада". Стаття є нібито відповіддю на запитання доярки колгоспу „Авангард" на Чернігівщині. Стаття розпочинається так:

„Центральна рада була створена у Києві (березень 1917 р.) після повалення царської монархії. Вона, як і Тимчасовий уряд, виражала інтереси поміщиків і капіталістів, всіляко намагалась придушити революційний рух робітників і селян. До неї ввійшли представники дрібнобуржуазних націоналістичних партій, таких, як Українська партія соціялістів-революціонерів (УПС-Р), українських соціялістів УСДРП), соціялістів-федералістів (українські кадети), які виражали інтереси куркулів і поміщиків, буржуазії і націоналістично настроєної інтелігенції. Ці партії виконували зрадницьку роль..." Словесно змагаючись проти Центральної Ради, згаданий доктор допускається нечуваних не тільки в науці, а й у публіцистиці перекручень історичної правди та називає як УНРеспубліку, так і УЦРаду: „спекулянтами", „жовтоблакитним кодлом", „зрадниками українського народу", „торгівцями", „жовтоблакитними блазнями" тощо. Редакція Журналу „Україна", очевидно, вважає, що треба оперувати таким словником, щоб викривити правду та догодити Москві.

Елізабетська громада вшанує творців Листопада і бійців УПА

Невелика числом, але відома з своєї жертвенности на народні цілі, елизабетська громада не лишається позаду більших громад, але дбайливо приготовляється, щоб гідно вшанувати творців Листопадового Зриву і бійців УПА в її 25-ліття. Протекторат над Академією, яка відбудеться 5-го листопада, обняв місцевий Відділ УККА — Центральний Комітет усіх наших тутешніх організацій, а підготовленням цієї імпрези — з рамени організації української молоді „Пласт" — займеться Комітет у складі: А. Мицьо, Н. Хитра, І. Коваль, О. Мельничук, В. Мицьо, Ю. Яцусь, і Я. Закаляк.

Імпреза викликає помітне зацікавлення в усій нашій громаді. Виконавцями дбайливо заплянованої програми буде ж наша шкільна дітвора й пластова молодь(пісня, деклямація, збірна рецитація). Щоб помогти нашій громаді звеличати ті події, які прославили наш край, завітають до нас і, як промовці, візьмуть участь у програмі — відома пластова діячка, п. Ольга Кузьмович, і головний предсідник УНС і заст. предсідника УККА, п. Йосиф Лисогір. Крім цього буде вітати, відомих уже зі своїх успішних публічних виступів, юних бандуристів з Гемстеду, які під проводом пан-отця Сергія Кіндзеравого - Пастухова в і д с півають низку історичних і повстанських пісень.

Сподіваємося, що громадянство виповнить по береги залю місцевого УНДому і цим оцінить працю організаторів імпрези, виявить признання і подяку виконавцям програми і віддасть свій поклін борцям за волю України, її героям і творцям нашої історії.

Вполудне, о год. 12-ій, у церкві св. Володимира, буде відправлена Служба Божа в наміренні українського народу й панахида за поляглих борців.

Комітет

Українська Мистецька Студія у Філядельфії відзначила своє 15-тиріччя

Філядельфія. — Мистецька Студія у Філядельфії відзначила урочисто з активною участю української громади — 15-тиріччя свого існування. У великій балевій залі Бенджамін - Френклін готелю відбулися бенкет та після нього мистецька програма, вкінці баль. Пані Наталя Андрусів, як голова спеціяльно для цієї цілі створеного Ювілейного Комітету, відкрила вечір та передала ведення бенкету тостмайстерові д-рові В. Ґаланові, підкресливши його заслуги при творенні Мистецької Студії 15 років тому. Д-р В. Ґалан доповнив ту заввагу ствердженням, що найбільш заслуженими для постання Студії у Філядельфії були мистець проф. Петро Андрусів з дружиною Наталею та мистець проф. Петро Мегик. Після молитви, яку провів о. В. Головінський, ред. Мстислав Дольницький виголосив коротку доповідь замість п е р еш кодженого проф. д-ра Гр. Лужницького. Він звернув увагу, що Українська Мистецька Студідія, хоч працювала серед важких матеріяльних умовин, дала фахову мистецьку освіту кругло 150 своїм учням різного віку й статі, видала 6 чисел журналу „Нотаток з мистецтва" та уладила 23 виставки, в тому чотири колективні, членів Філядельфійського Відділу ОМУА. Голова Студії проф. П. Андрусів дякував опікунам і прихильникам Студії і всім приявним. Зокрема вітав прибулу з Дітройту спеціяльно на цю імпрезу президентку тамошньої міської ради, пані Марусю Бек, яка в 1960 році була справжньою опікункою Фестивалю української культури' у Дітройті і полученої з ним великої малярської виставки. Дізнавшись про приїзд пані Марусі Бек — на бенкет явилися дві радні міста Філядельфії, Вірджинія Навер (республіканка) й Мері Валелло (демократка). Обидві коротко промовляли, висловивши признання українській громаді у Філядельфії за її вклад в культуру й суспільне життя того великого міста. Пані Маруся Бек промовляла спершу по-англійськи, після того по-українськи, закликаючи „проти надії сподіватись" державного визволення України. Пані Маруся Бек передала на УМСтудію 100.00 дол. Відчитано два листовні привіти — від Митрополита Кир Амврозія Сенишина та Митрополита ВПреосв. Іоана Теодоровича. У мистецькій програмі, конференсьє якої була пані В. Дичко-Блавацька, виступали: Богдан Чаплинський (сольо, тенор), М. Понеділок (гумореска з життя перших українських поселенців в ЗДА), Стефа Чаплинська (сольо, танок, „Чобітки"), ЮліяШашаровська (монолог) і Наталія Андрусів (сольо, сопран, у супроводі балету 7-ох молодих „гуцулок"); фортепіяновий акомпаніямент вела Таїса Збир. Аранжером танків був Роман Швед, грала оркестра Амор з солістом І. Раковським. Приявних було 300 осіб, між ними репрезентанти всіх українських установ і організацій у Філядельфії, а також деяких центральних українських крайових установ. Укр. Народний Союз репрезнтував С. Гавриш, головний радний УНСоюзу, який передав від УНСоюзу для УМСтудії 100.00, дол., а „Свободу" репрезентував ред. І. Кедрин.

ПРАЦЯ ДІТЕЙ ТА МОЛОДІ

„Радянська Україна" з 21 жовтня пише, що на Закарпатті лише цього року збудовано 50 сільських будинків-клюбів і 70 спортмайданчиків та насаджено десятки тисяч дерев. Все це — задурно, без грошей держави: „Все це — діло рук закарпатської молоді, яка провела немало суботників і недільників. Тепер юнаки й дівчата області, готуючись до Жовтневого ювілею рідної Вітчизни, проводять осінні посадки фруктових і декоративних дерев. Перед ведуть у цьому комсомольці Перечинського і Рахівського районів. Вони п о с а д и л и більш як 200 тисяч дерев".

— КОРОТКІ ВІСТІ —

ЯПОНСЬКИЙ ПРЕМ'ЄР ЕЙСАКУ САТО ПЕРЕВІВ ВІДВІДИНИ у 10-ОХ ПІВДЕННО-АЗІЙСЬКИХ і далекосхідніх країнах, якими були: Індонезія, Австралія, Нова Зеляндія, Філіппіни, Таї (Сіям), Сінґапур, Маляйзія, Бірма, Ляос і Південний В'єтнам. Західня преса стверджує, що у висліді його відвідин зросли західні впливи у всіх тих антикомуністичних державах.

ЗАХІДНЬО - НІМЕЦЬКИЙ КАНЦЛЕР КУРТ ҐЕОРҐ КІЗІНҐЕР БУВ У МИНУЛОМУ ТИЖНІ В ЛОНДОНІ й перевів ділові наради з прем'єром Гаролдом Вільсоном. Вільсон рішуче заперечив, наче б Британія плянувала відкликання з Надрайнії свого війська, коли б її не прийняли до Европейської Економічної Спільноти. Західня Німеччина підтримує ці старання Британії, а тільки де Ґолль противиться.

В Ню Йорку відбулася Академія з нагоди 100-річчя канонізації св. Йосафата

Ню Йорк. — Святковий Комітет влаштував в неділю 29-го жовтня Ювілейну Академію з нагоди канонізації св. свщм. Йосафата, ЧСВВ, в залі Вашинґтон Ірвінґ Гайскул. Академію вшанував своєю присутністю Стемфордський Єпископ Кир Йосиф Шмондюк, якого привітав о. В. Ковалик, ЧСВВ. Хор церкви св. Юра в Ню Йорку під дир. І. Хомина відспівав „Славен Василію" М. Федорова і „Пісню слави" — Кишакевича - Гнатишина. Вступне слово виголосив о. В. Ковалик. Хор ім. Митрополита А. Шептицького з Ню Йорку під дир. М. Ничая виконав „Приклони Господи" А. Веделя, „Услиши Господи" І. Лаврівського-Людкевича і „Отче Наш" — І.Новохацького. Сольо виконав О. Стецура. Святочну промову мав проф. д-р Гр. Лужницький. Хор церкви св. Духа в Бруклині відспівав „Алилуя" Е. Горницького, „Під Твою милість" М. Гайворонського і „Хваліте Господа" М. Вербицького. Хором дир. Л. Рейнарович, який виконав сольо. „Молитву Йосафата" віддеклямував пластун А. Сливоцький. Хор церкви св. Івана Хрестителя в Нюарку під дир. М. Добоша виконав „Концерт XXIII" - Дм. Бортнянського і „Богородице Діво" — А. Гнатишина зі сольом пані З. Бундзяк. Спів. Метроп. Опери в Ню Йорку пані Ш. Ордасі - Баранська відспівала „До Твоєї ласки" М. Федорова і „Не забував" та „Ликуй Княгине" — А. Гнатишина. Хори Ню Йорку і Нюарку спільно відспівали „Владико Отче Йосафате" Кишакевича - Хомина і „Владико неба і землі" з „Запорожця за Дунаєм" Г. Артемовського з солями Л. Рейнаровича, В. Макарухи і О. Татунчака. Представник комітету п. В. Ластавецький дякував всім за те, що причинилися до влаштування і виконання цієї вдалої Академії. Акомпаніювали пані: О. Хомин, М. Цибик і Е. Чапельська. Численні присутні оплесками дякували виконавцям за окремі точки. Молитвою „Боже Великий Єдиний" закінчено Академію.

ТИЖДЕНЬ ПЛАСТУНА В ЕДМОНТОНІ

Едмонтон. — Кожної осени Станиці Пласту влаштовують свій Пластовий Тиждень. У цьому місті він тривав від 22 до 29 жовтня. З нагоди Тижня відбулись Богослуження у церквах, посвячення прапора 13-го Куреня юнаків, зустріч Пласту з батьками, концерт пластової молоді, а на 1-ше листопада було заплановано відбути пластову ватру на відзначення 1-го листопада 1918 року у Львові.

Ділимося сумною вісткою з Родиною і Приятелями, що після короткої, важкої недуги, упокоївся в Бозі на 70-му році життя дня 29-го жовтня 1967 року, прийнявши Найсвятіші Тайни, наш Найдорожчий БАТЬКО І ДІДУНЬО

бл. п.

ГРИГОРІЙ ПЕНЦАК

ПАНАХИДИ в неділю, 29-го і в понеділок 30-го жовтня ц. р. о год. 7-ій веч.

ПОХОРОН у вівторок, 31-го жовтня 1967 року о год. 9:30 ранку з похоронного заведення Pistey & Sons, 255 Barnum Avenue, Bridgeport, Conn. до церкви св. Марії, відтак на цвинтар св. Івана.

В безмежному горю:
син — ДМИТРО
невістка — ЛЯРІСА
внуки — РОКСОЛЯНА, РОСТИСЛАВ, ОРЕСТ І АДРІЯН
Близька і дальша Родина по обох боках океану

Ділимося з Рідньою, Приятелями і Знайомими сумною вісткою, що 28-го жовтня 1967 року помер несподівано наш Найдорожчий СИН, ЧОЛОВІК, ТАТО І БРАТ

бл. п. ТАРАС ВОЛОДИМИР РУЩИЦЬКИЙ

ПОХОРОН у вівторок, 31-го жовтня 1967 року, о год. 10-ій вранці в Ганнібаль, Місурі.

Безмежним горем прибиті:
мама — МАРІЯ
дружина — ІРИНА
донька — ЛІДА
син — ОРЕСТ
Сестри і Брати
Ближча та дальша Родина

Замість квітів на свіжу могилу Друга

МИРОНА Р. МИХАЙЛОВА

висилаю 20.00 долярів для хворих залишенців в Европі.

Б. КОЗИНСЬКИЙ

Замість квітів на свіжу могилу

бл. п. ОЛЬГИ ДЕКАЙЛО

на Український Католицький Університет у Римі 30.00 долярів зложили

Родина МАЩТАЛЕРІВ І ЦЮЦЮРІВ

В ДЕВ'ЯТУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ нашого Найдорожчого Мужа, Батька і Дідуся

бл. п. Митроф. Протоєрея

МИХАЙЛА ЗАПАРИНЮКА

якого згадуємо з любов'ю, жалем, вдячністю та пошаною, будуть відправлені

СВ. ЛІТУРГІЇ З ПАНАХИДОЮ

в четвер, дня 2-го листопада 1967 р.

в год. 9:00 ранку

в УКРАЇНСЬКІЙ ПРАВОСЛАВНІЙ ЦЕРКВІ СВ. ТРОЙЦІ — ТРЕНТОН, Н. Дж.

Просимо всіх, хто знав, злучитися з нами в своїх Святих молитвах.

Дружина — МАРІЯ
Доньки — МАРІЯ, АДЕЛЯ І ІВАННА
Сини — ІВАН і о. МИХАЙЛО
Зяті — ІВАН І ЕДВАРД
Внуки — МИХАЙЛО, ПЕТРУНЯ, ІВАННА, МАРІЯ, ДАВИД, ЛІНДА, АННА, РУТ, ВАРВАРА, МИХАЙЛО III, ГРИГОРІЙ І ВІРА

ПРЕЗИДЕНТ УНР І ГОЛОВА ВИКОНАВЧОГО ОРГАНУ ПОВ'ЯЗУЮТЬ НОВІ НАДІЇ З СКВУ

(Закінчення зі стор. 1-ої)

да та її 11 партій: вони мають обов'язок створити тепер у скоординований дії також таку сильну організацію. Д-р А. Фіголь передав „сподівання і острах" чи вдасться Світовий Конгрес Вільних Українців — приписавши йому за головне завдання — створення власне такої скоординованої організаційної структури всієї української вільної громади у широкому світі. Він закинув українському вільному політичному світові замале зацікавлення справами Церкви, — не її містичнорелігійною сторінкою, а організаційним станом. Напр.: „справа Патріярхату — це внутрішня справа українців". Коли мова про допомогу батьківщині, яка є головною ціллю вільних українців, то передусім треба докладно знати фактичний стан в Україні. Для цього Виконний Орган, згідно з рішенням останньої сесії УНРади, покликав до життя Студійні Комісії, які нараховують вже, в кількох різних країнах, разом коло 200 фахівців. Торкнувшись матеріяльної сторінки існування Державного Центру, д-р Фіголь заапелював, щоб придбати найменше 5 000 нових постійних платників добровільного податку на Державний Центр, річний бюджет якого виносить тепер тільки 20 000 долярів. Все ж, навіть при цьому смішно малому бюджеті — Державний Центр УНР закордоном зміг зберегти чистоту ідеї й ідеалу та повагу Державного Центру, як символу легітимної влади незалежної української держави.

Впреосв. Архиєпископ Мстислав вимагає більшого голосу для представників Церков

Наступний промовець, архиєпископ Української Православної Церкви в ЗДА Мстислав Скрипник заявив, що він та інші церковні ідеї пильно стежитимуть за ходом і висідами Світового Конгресу Вільних Українців. Він звертав увагу його організаторам на конечність заведення постійне представництво Церков у тому Секретаріяті, що його має покликати до життя СКВУ. Владика Мстислав підкреслив необхідність активної участи духовників в розв'язуванні всіх громадських справ, при чому висловив невдоволення, що на СКВУ запрошено тільки єпископів, коли Церква складається з єпископів, духовенства і вірних. Владика признав, що „кожний єпископ творить свою юрисдикцію", але висловив переконання, що ці справи вповні згоджено б, якщо духовенство було б охоплене впорядкованим загально - громадським життям. Він висловив теж переконання, що в усіх існуючих Церквах „знайдуться патріоти владики, які братимуть активну участь в українському громадському житті."

Проф. М. Степаненко: єдність перемагає розбрат

Проф. Микола Степаненко, віце-президент УНР в екзилі, належить до тієї генерації, яка народилася під час Великої Української Національної Революції та яка ідеї тієї революції і створеної в її висліді Української Народної Республіки не тільки перебрала, але й за них безперервно бореться та приносить у цій боротьбі великі жертви. В цьому році, в якому відзначаємо 50-річчя Української Національної Революції, сталося багато дечого, що скріплює нашу віру в кінцеву перемогу: Відбулася 6-та Сесія УНРади, в якій керму Державним Центром УНР передано в руки молодшої генерації; помітний зріст громадської і політичної активности; до більшого голосу приходять українські чинники в Канаді і ЗДА; заміно перемагають сили єдности на силами розбрату; дозріває нормальний політичний розвиток, політична культура; усе це має відповідний вислів у підготові до першого Світового Конгресу Вільних Українців. Учорашній день минув і сьогодні нехай наші погляди будуть скеровані на завтра. Цей завтрішній день повинен завершити започатковану 50 років тому Велику Українську Національну Революцію і він впевнений, що вона буде завершена впродовж навого чвертьсторіччя.

Сенатор Юзик солідаризується з Державним Центром

Сенатор проф. Павло Юзик сказав на початку, що говорить, як син канадійської землі, бо в Канаді він народився і України ніколи не бачив, але в його грудях б'ється українське серце і в його жилах пливе українська кров. Він солідаризується з Державним Центром УНР, бо той Центр надає державницького характеру і нашим змаганням, а світ тільки з такими рахується. Він очікує від СКВУ державницького підходу і державницьких рішень, бо тільки так можемо здобути пошану серед інших народів. Для прикладу навів недавні відвідини п. М. Лівицького і д-ра А. Фіголя в Оттаві та їх розмови з прем'єром і міністром закордонних справ Канади. Також і він впевнений, що раніше чи пізніше Велика Українська Національна Революція знайде своє завершення в відновленні вповні суверенної і вповні вільної та незалежної української держави.

През. М. Лівицький про минуле, сучасне і майбутнє

Президент УНР в екзилі Микола Лівицький, промовляючи останнім та подякувавши за привітання, звернув увагу, що відзначаючи 50-річчя УНР в декого може закрастися сумнів, чи правильно ми поступаємо, що продовжуємо концепції, що їх упродовж 50 років не можна було здійснити, отже чи має рацію існування УНР. Він переконаний, що так, бо це основна ідея, яка не переводиться. Українську Народню Республіку створив український нарід вільною волею і тільки він міг би її такою ж вільною волею змінити, бо ніхто інший не має на це компетенції. Нашим першим завданням і обов'язком є зберігати і продовжувати цю ідею, щоб її назад передати українському народові на вирішення тоді, як він матиме волю. Тепер ми мусимо затримати державницькі форми нашої революційної боротьби і в цьому полягає головне завдання Державного Центру. Недалекий Світовий Конгрес Вільних Українців має велике завдання не тільки впорядкувати громадське життя української діяспори — він мусить і повинен створити духову українську державу в діяспорі, а для цього потрібна не тільки громадсько-суспільна координаційна централя, але й Державний Центр. Усе залежатиме, чи між Секретаріятом СКВУ і Державним Центром пощастить наладнати відповідну співпрацю. Тільки так українська еміграція зможе виконати післанництво та знайти правильний шлях для дальшого ведення визвольної акції. Він впевнений, що Секретаріят СКВУ і Державний Центр знайдуть спільну мову, що спільно вони потраплять знайти синтезу минулого із сучасним для майбутнього.

Здоров'я Папи Павла VI погіршилося

Рим. — Вночі з суботи 28 на неділю 29 жовтня стан здоров'я хворого вже від довшого часу Папи Павла VI погіршився. Гарячка збільшилася до понад 100 ступенів Фаренгайта. До хворого викликано його особистого лікаря професора Марі Фонтано. В офіційному комунікаті подано, що Папа провів ніч неспокійно, гарячкуючи, і що лікар doрадив йому не виходити з кімнати. Внаслідок погіршення стану здоров'я Папа Павло VI відкликав свою участь в заповідженних на неділю 29 жовтня урочистостях: у церемонії канонізації одного французького святого і закриття Синоду катлицьких єпископів. Почалося захворіння Папи ще 4 вересня ц.р., але він перервав період реконвалесценції, щоб могти взяти участь в Синоді і відбути триденну зустріч з патріярхом Атенагорасом І-им. Визначена на листопад операція Папи на простату буде мабуть відложена аж поки загальний стан здоров'я не поправиться. Заступая Папу Павла VI під час церемонії канонізації П'єра Романсона на святого Беніддуса французький кардинал Жан Віллот. Урочистість закриття Синоду перевів в імені Папи кардинал Євген Тіссеран, декан Колегії Кардиналів, який роздав усім учасникам Синоду нагрудний хрест на пам'ятку його відбуття.

КОУГЦУ відбув Конгрес, обрав Управу

(Закінчення зі стор. 1-ої)

нання бувших Вояків України (ОБВУ) з терену Великої Британії.

Конгрес КОУГЦУ відбувся у двох частинах: як конференція на базі старого статуту та як конгрес після прийняття нового статуту КОУГЦУ.

Заслухавши звітні доповіді про діяльність КОУГЦУ від початку його заснування до дня Конгресу, опрацьовані та виголошені мгром А. Мельником, уступаючим головою Президії КОУГЦУ, д-ром С.М. Фостуном, уступаючим генеральним секретарем КОУГЦУ, та звіт Контрольної Комісії під головуванням редак. І. Поповича, Конгрес уділив абсолюторію уступаючій Президії КОУГЦУ й висловив їй признання за всі зусилля у відновленні діяльности КОУГЦУ та за скликання Конгресу. На Конгресі працювали такі комісії: мандатно-верифікаційна, програмово-резолюційна, фінансово - господарська, молоді й шкільництва та номінаційна. Програмові доповіді про виховання молоді та українське шкільництво були виголошені ред. В. Леником і М. Ревіляком. З уваги на працю в комісіях І. Дмитрів не зміг виголосити доповіді про загальні справи суспільно - громадського відтинку. Згідно з постановою Конгресу ця доповідь буде надрукована й поширена окремо.

Після прийняття і схвалення нового статуту КОУГЦУ, Конгрес прийняв такі організації в члени: СУМ: у континентальному засягу, ОБВУ, ОУУБВУ — на правах активного членства й централю КоДУС — на правах почесного члена.

Нові керівні органи КОУГЦУ обрано в такому складі: мгр. А. Мельник (ЦПУЕН) — голова, проф. Р. Лісовський (СУБ) — заступник голови, д-р С. М Фостун (СУБ) — генеральний секретар, о. протопресвітер І. Бачинський (ГРУГОБ), мгр. О. Коваль (ГРУГОБ), С. Мудрик (ЦПУЕН) і представник від УЦГКФ — Члени Президії. Контрольна Комісія: о. М. Коржан (КУВПО) — голова, п-ні інж. Зинаїда Витязь (ГРУГОБ) — заступник голови, дир. І. Равлюк (СУБ) — секретар. К. Гарбар (Швеція) і представник КРУОА — члени.

Конгрес КОУГЦУ делегував до Секретаріяту СКВУ: мгра А. Мельника (ЦПУЕН), д-ра С. М. Фостуна (СУБ), о. прот. І. Бачинського (ГРУГОБ), і мгра О. Коваля (ГРУГОБ), а до Номінаційної Комісії СКВУ — І. Дмитрова і д-ра О. Куппету з Голляндії.

Конгрес КОУГЦУ ухвалив ряд загальних і спеціяльних резолюцій, які будуть опубліковані разом із доповідями. Конгрес КОУГЦУ наголосив потребу централізації суспільно-громадського життя в рамках центральних організацій або в крайових об'єднаннях.

Конгресом проводила Президія в складі: дир. Юліян Заблоцький — голова, о. прот. І. Бачинський і С. Мудрик — заступники голови, д-р С. М. Фостун і Вол. Сорока — секретарі.

Президія конгресу й подала це повідомлення до преси.

Мих. Коцюбинський
Тіні забутих предків

СВЯТКОВИЙ НАСТРІЙ У РОБІТНИКІВ

„Радянська Україна" з 24 жовтня повідомила про святковий настрій робітників і про причину такого настрою: „Із святковим настроєм прийшли вчора на роботу трудівники Кіровоградського ордена Трудового Червоного Прапора заводу „Червона зірка": Їх колективові присуджено пам'ятний прапор ЦК КПРС, Президії Верховної Ради СРСР, Ради Міністрів СРСР та ВЦРПС. В обідню перерву ця радість вилилася в багатолюдні мітинги, які відбулися в усіх цехах та відділах заводу".

ПРОЄКТ МУЗЕЮ ЗАПОВІДНИКА НА ХОРТИЦІ

„Літературна Україна" з 24 жовтня, обговорюючи проєкти різних осіб і колективів, як обладнати острів Хортицю під Заповідник козацької старовини, зазначає, „що майже всі проєкти не мають нічого з українського стилю, більшість будов нагадують так зв. „інтернаціональний стиль" з заліза й бетону, без жодних ознак національної будівельної культури. Але — „Історія нашого козацтва не повинна розчинятися в „суцільній гомогенності" стандартних рішень архітекторів, які не пройнялися хвилюючою епічною ідеєю — створити величний пам'ятник, гідний наших предків і наших нащадків".

Посмертні згадки

Мгр. СТЕФАН БАЛУХ, член 131 Відд. УНС, Т-ва ім. А. Шептицького, відійшов у Вічність 29-го вересня 1967 р. Покійний належав до провідних членів Організацій Визвольного Фронту та був у їхніх Управах. Він був невтомним працівником майже до останніх хвилин свого трудолюбивого життя. Опечалені родині та організаціям, до яких належав Покійний, складаємо щирі вислови співчуття.
Вічна Йому Пам'ять!
Управа Відділу

ТАРЗАН, Ч. 5895. Найбоко в джунглях . . .

Час минав, і син Кевенди ставав сильнішим і здоровішим. В селі панував повний спокій . . .

Та не так було в джунглях. Коли Найбоко полював на харчі одного дня, і його стривожили голоси чужинців!

Він негайно підкрався вперед, щоб вияснити справу, і побачив групу дивних чоловіків, які розкладали табір!

УКРАЇНСЬКИЙ КОНГРЕСОВИЙ КОМІТЕТ АМЕРИКИ

302-304 W. 13th Street, NEW YORK, N.Y. 10014

ПРИГАДУЄ, ЩО ЗАЛИШИЛОСЯ НЕБАГАТО ЧАСУ ДЛЯ ВПЛАТИ НАЦІОНАЛЬНОГО ДАТКУ

ЗА 1967 РІК ДО

Українського Народного Фонду.

СПОВНЯЮЧИ ЦЬОГО РОКУ ДОДАТКОВИЙ ОБОВ'ЯЗОК СКЛАСТИ ПОЖЕРТВУ НА ЦІЛІ

СВІТОВОГО КОНҐРЕСУ ВІЛЬНИХ УКРАЇНЦІВ

ВИШЛІТЬ НЕГАЙНО ЩЕДРИЙ ДАТОК ДО УНФонду НА ПРАЦЮ

УКРАЇНСЬКОГО КОНГРЕСОВОГО КОМІТЕТУ АМЕРИКИ.

ДО 1-го ЖОВТНЯ Ц. Р. ДО УНФонду ЗА 1967 Р. ВПЛИНУЛО $ 43,168.30

ЦЕ РІШУЧЕ НЕДОСТАТНЯ СУМА В ПОРІВНЯННІ ДО НАШИХ СПРОМОЖНОСТЕЙ І ПОТРЕБ УККА.

УСІМ, ЩО СПОВНИЛИ СВІЙ ОБОВ'ЯЗОК, ЩИРА ПОДЯКА.

СТАВАЙМО ЧЛЕНАМИ КОНҐРЕСОВИХ КЛЮБІВ!

Закликаємо громадян і установи, щоб добровільно піднесли висоту свого національного датку. Традиційна десятка, яку складаємо від двадцяти років, не відповідає ані нашій спроможности, ані щораз більшим потребам УККА. Ставаймо членами Конґресових Клюбів, „сотників", „п'ятдесятників' і „двадцяти-п'ятників". Виконаймо постанову конференції центральних установ, яка схвалила висоту датку на УНФонд центральних установ на сто, а низових на двадцятп'ять долярів.

Списки членів Клюбів будуть проголошені додатково.

УКРАЇНСЬКІ УСТАНОВИ І ГРОМАДЯНИ!

Перед нами відзначення 50-річчя Української Національної Революції та підготовка Першого Світового Конґресу Вільних Українців. Їхнє належне переведення накладає на Український Конґресовий Комітет Америки нові обов'язки, пов'язані з новими коштами.

Із інформацій та статтей у пресі діяльність УККА та його осяги Вам у значній мірі відомі. Ця праця була і є многогранна та провадилась і провадиться в ділянках політичній, інформаційній, культурній, видавничій, організаційній та інших. Вона була можлива завдяки жертвенности українського громадянства, що добровільно надсилає на УНФонд свій Національний Даток та пожертви. Коли Вам залежить на тому, щоб вона була такою і в будучому, — скріпіть фінансові засоби УККА, вплачуючи і в цьому році свій Національний Даток. Успіх у здійснюванні наших намічених плянів у значній мірі залежатиме від Вас, коли Ви до своєї моральної підтримки доложите і матеріяльну поміч.

Поширюйте книжки — видання УККА 1967 році, — що їх можна замовити в Централі УККА:

„УКРАЇНА І РОСІЯ" д-ра М. Стахова, в англійській мові, стор. 216.

„ЖИДИ І УКРАЇНЦІ" — збірник статтей в англійській мові, стор. 200.

„ВІДЗНАЧЕННЯ 22-го СІЧНЯ В КОНҐРЕСІ ЗДА В 1967 РОЦІ" стор. 72.

„БОЛЮЧІ МІСЦЯ РОСІЯН" д-ра Л. Е. Добрянського (видання „Педжент Пресс").

„ВСТУП ДО ІСТОРІЇ РОСІЇ" д-ра М. Чировського (видання „Філософікал Лайбрирі, Інк.").

ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ

„УКРАЇНСЬКИЙ КВАРТАЛЬНИК

для себе і американських діячів та установ.
Річна передплата: тільки 5 долярів.

ЧЛЕНИ „КОНГРЕСОВИХ КЛЮБІВ", ЩО ВПЛАТИЛИ ДО УНФОНДУ В 1967 РОЦІ (до жовтня) ПО 50 ДОЛЯРІВ І БІЛЬШЕ

а) Організації:

Централя Українського Народного Союзу, Джерзі Сіті	$1,500.00
Централя Українського Робітничого Союзу, Скрентон, Па.	300.00
Відділ УККА, Янгставн, Огайо	300.00
Український Національний Дім, Бруклин, Н.Й.	250.00
Централя Союзу Українок Америки, Філядельфія, Па.	150.00
Головна Управа ООЧСУ, Ню Йорк, Н.Й.	100.00
Український Народний Дім, Виллимантик, Конн.	100.00
Відділ УККА, Менвілл, Н.Дж.	66.04
Організація Оборони Лемківщини, 1-ий Відділ, Ню Йорк, Н. Й.	50.00
Український Народний Дім, Лорейн, Огайо	50.00
Кредитова Кооператива „Самопоміч", Клівленд-Парма, Огайо	50.00
Кредитова Кооператива, Клівленд, Огайо	50.00
Українсько-Американський Народний Клюб, Елмайра, Н.Й.	50.00

б) Фізичні особи:

Зиновія Гладчук, Йонкерс, Н.Й.	$ 170.00
Іван Кулик, Джонсон Сіті, Н.Й.	150.00
Д-р Ярослав Очеретько, Квінсі, Ілл.	100.00
Василь Ревенко, Гартфорд, Конн.	100.00
Д-р Андрій і Марія Педа, Даннемора, Н.Й.	60.00

По $50.00: Василь Бабчук, Маунтері, Інд.; Осип Вайда, Гаукінс, Віс.; Теодор і Елеонора Гринів, Бронкс, Н.Й.; д-р Роман і д-р Емілія Войнаровські, Шикаґо, Ілл.; Юрко Гайовий, Ню Йорк, Н.Й.; Василь Гевко, Філядельфія, Па.; д-р Володимир і Стефанія Гук, Нюарк, Н.Дж.; д-р Александер і Ярослава Гудзяк, Сиракюзи, Н.Й.; Осип Диба, Ню Йорк, Н.Й.; д-р Лев Добрянський, Александрія, Ва.; Осип Драгомирецький, Лорейн, Огайо; Ярослав Дужий, Гемтремк, Мич.; д-р Володимир і Марія Душник, Бруклин, Н.Й.; Г. Зарицький, Плейнвью, Н.Й.; Степан Феденко, Гемтремк, Мич.; інж. Володимир Федорів, Лорейн, Огайо; інж. Олександер Криницький, Бофало, Н.Й.; Михайло Крупка, Рутерфорд, Н.Дж.; інж. Василь Лагошняк, Клівленд, Огайо; Василь і Аврелія Лепцан, Ню Йорк, Н.Й.; інж. Мирослав Ломаґа, Фріпорт, Н.Й.; Григорій Луць, Янґставн, Огайо; Іван Ляш, Гемтремк, Мич.; Йосиф Магоцкий, Парма, Огайо; д-р Іван і Наталія Макаревич, Ню Йорк, Н.Й.; Ярослава Нестерович, Бруклин, Н.Й.; д-р Степан Павлинський, Шикаґо, Ілл.; д-р Ярослав і Ірена Падох, Ню Йорк, Н.Й.; Френк Попп, Трой, Н.Й.; д-р Юліян Сілецький, Лорейн, Огайо; Морис Свідан, Дітройт, Мич.; Володимир Сохан, Джерзі Сіті, Н.Дж.; д-р Євген і Неоніля Стецьків, Бофало, Н.Й.

ОРГАНІЗАЦІЇ Й ГРОМАДЯНИ, ЯКІ СКЛАЛИ ПОЖЕРТВИ НА ФОНД КУПНА ДОМУ УККА

по $200.00: Інж. Степан КУРОПАСЬ, Михайло і Стефанія САЛДАНИ.

по $100.00: *Відділи УККА:* Гартфорд, Конн.; Віллімантик, Конн.; Рочестер, Н.Й.; Вотервліт, Н.Й.; Дітройт-Гемтремк, Миш.; Лорейн, Огайо. Укр. Хор ім. Т. Шевченка, — Клівленд, Огайо; Степан і Стефанія БАРТКО, о. Мирослав ХАРИНА, Микола і Наталія ХОМАНЧУК, д-р Микола і Володимира ЦЕНКО, д-р Володимир і Марія ДУШНИК, Вільям КУЧКУДА, Богдан і Мирослава СКАСКІВ, д-р Роман СМАЛЬ-СТОЦЬКИЙ, Іван СТРУК.

по $ 50.00: Мгр. Володимир НИЧАЙ, д-р Матвій СТАХІВ.

по $ 25.00: Михайлина ЧАЙКОВСЬКА, Володимир ЮРКОВСЬКИЙ.

$ 10.00: Константин ЛІЩИНСЬКИЙ.

ХТО ЧЕРГОВИЙ?

СПИСОК

ВІДДІЛІВ УККА, ЯКІ ДО 1-го ЖОВТНЯ В 1967 Р. ЗІБРАЛИ НА УНФОНД $500.00 І БІЛЬШЕ:

1.	Ню Йорк, Н. Й.		
	Ню Йорк Метрополітальний	$2,912.00	
	Бруклин	1,123.75	$4,035.00
2.	Філядельфія, Па.		3,906.00
3.	Дітройт, Мич.		
	Дітройт — Схід (Гемтремк)	1,799.00	
	Дітройт Метрополітальний	615.00	2,414.00
4.	Нюарк-Ірвінґтон, Н. Дж.		2,137.00
5.	Шикаґо, Ілл. і околиці		1,572.00
6.	Гартфорд, Конн.		1,340.00
7.	Клівленд-Парма, Огайо		1,335.00
8.	Рочестер, Н. Й.		1,327.00
9.	Лорейн, Огайо		1,065.00
10.	Боффало, Н. Й.		1,030.00
11.	Міннеаполіс-Ст. Пол, Мінн.		980.00
12.	Кентон, Огайо		700.00
13.	Джерзі Сіті, Н. Дж.		700.00
14.	Ню Брітен, Конн.		689.47
15.	Честер, Па.		660.00
16.	Трентон, Н. Дж.		610.00
17.	Трой, Н. Й.		601.00
18.	Бостон, Масс.		595.00
19.	Вашинґтон, Д. К.		585.00
20.	Балтімор, Мд.		531.00
21.	Сиракюзи, Н. Й.		530.00
22.	Ню Гейвен, Конн.		505.00
23.	Бріджпорт, Конн.		500.00

НЕ ВІДКЛАДАЙТЕ СВОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ОБОВ'ЯЗКУ!

ЩЕ СЬОГОДНІ ВИШЛІТЬ ДАТОК ДО УНФОНДУ І НА ЦІЛІ СКВУ!